

Ці ў ГРАШАХ
ШЧАСЦЕ?

Сямейная

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

6 МАЯ 2021 г.

ЧАЦВЕР

№ 84 (29453)

ЧАМУ
ПАВУЧЫЦЦА
Ў ЯЎРЭЙСКІХ
СЕМ'ЯЎ?

Сямейная

ЦЫТАТА ДНЯ

Святлана АЛЕЙНИКАВА,
аналітык Беларускага
інстытута стратэгічных
даследаванняў, кандыдат
сацыялагічных навук:

«Калі казаць у цэлым аб гістарычнай памяці беларускага грамадства, то яна досыць роўная і адрозніваецца тым, што няма этапаў, якія б адмаўляліся, як у многіх постсавецкіх краінах, але і няма сакралізацыі нейкіх этапаў. Цэнтральнае месца ў гістарычнай памяці беларускага грамадства займае Вялікая Айчынная вайна. Гэта пацвярджаюць усе сацыялагічныя замеры. Вайна ўспрымаецца беларусамі, па-першае, як перамога і ўклад беларускага народа ў агульную перамогу — гэта прадмет нацыянальнага гонару сучаснага беларускага грамадства. Акрамя таго, перамога ўспрымаецца як трагедыя, як велізарная ахвяра беларускага і савецкага народа».

ПРЫРОДА НАТХНЕННЯ

Мазыранін Аляксандр ЗЯНЬКО — асоба надзвычай пазытыўная і крэатыўная. У сваім горадзе і раёне ён вядомы найперш як разьбяр па дрэве, а яго асноўны мастакоўскі «разец» — бензаліпа. Унікальнасць творцы ў тым, што ён на хаду прыдумляе кампазіцыі і тут жа даводзіць сваю задуму да лагічнага завяршэння. Скульптурамі звяроў і птушак, малымі

архітэктурнымі формамі — лаўкамі, садовай мэбляй — ён упрыгожвае тэрыторыі лясыніцтваў Мазырскага доследнага лягаса, скверы горада. Па кампазіцыі і апрацоўцы дрэва творчая рука майстра пазнаецца лёгка і адразу.

Аляксандр Зянько родам з вёскі Кіраў Нараўлянскага раёна. Былы школьны настаўнік працы, працаваў у сельскім Савеце. І вось тры

гады шчыруе ў вядомым на Палессі лягасе, дае іншым майстар-класы, а цяпер выпілоўвае чарговую партыю скульптур фаўны для Міхалькаўскага лясыніцтва.

Я даўно хацеў паказаць работы гэтага майстра. Іх можна паглядзець на нашым сайце zviazda.by.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

• Знойдзены ў ізраільскай пустыні ордэн вярнуўся сям'і ветэрана ў Беларусі.

• Саюз юрыстаў далучыўся да акцыі па бясплатным кансультаванні да Дня Перамогі.

• МАЗ перадаў Мінску і абласным цэнтрам першыя электробусы.

• У гродзенскім Старым замку археолагі выявілі падлогу XVI стагоддзя.

• Грамадскі транспарт Мінска на Радаўніцу будзе працаваць ва ўзмоцненым рэжыме ўсе чатыры выхадныя дні.

КОЛЕР, ЯКІ НАС ЯДНАЕ

У Дзень Вялікай Перамогі,
9 Мая, у Магілёве адкрыецца
крама дзяржаўнай сімволікі

Сёлета важная для кожнага беларуса дата супадае з яшчэ адной таксама значнай і патрыятычнай — Днём сцяга і герба, які адзначаецца ў другую нядзелю мая. На ўсенародным рэферэндуме ў 1995 годзе за цяперашні дзяржаўны сцяг і герб прагаласавала больш чым 75% беларусаў. У святле апошніх падзей чырвона-зялёны колер набываў яшчэ больш моцнае гучанне. Ён стаў не толькі знакам міру і стабільнасці, але і сімвалам яднання.

СТАР. 3

Сямейныя гісторыі

«ВОСЬ АТРЫМАЕМ ПЕРАМОГУ, І Я ВЯРНУСЯ ДАМОЎ...»

Карэспандэнт «Звязды» адшукала франтавыя пісьмы свайго бацькі. Гісторыя мела працяг

Атрымалася, як з тым клубком: пацягнуў за нітку, а ён усё больш і больш размотваецца. А пачалося ўсё з франтавых пісьмаў, якіх больш за 70 гадоў апражжалі ў старым купфары. Калі вырашыла аб гэтым напісаць, на вочы трапіў зборнік «Партызанскі край», які склалі школьнікі-пошукавікі па расказах відавочцаў. Пагартыўшы, знайшла там аповед пра свайго дзеда і маці. Яны выходжвалі параненага чырвонаармейца. Больш за тое, у партызанскім атрадзе знаходзіўся і мой бацька, 16-гадовы юнак Сяргей Ушкевіч.

Гісторыя першая

Мае раннія ўяўленні аб вайне звязаныя менавіта з бацькам. Нам з сястрой у дзяцінстве дазвалялі гуляць з татавымі ваеннымі ўзнагародамі. Што мы разумелі? Толькі тое, што тата быў на фронце, а як і дзе — з прычыны ўзросту не ведалі. Затое памятаю, як на 9 Мая мы з бацькам ездзілі ў суседнюю вёску, якая была спалена немцамі. А ў мірны час там ладзілі святочны фест.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

2 1084

9 771990 763008

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка правёў нефармальную сустрэчу са старшынёй партыі сацыялістаў Рэспублікі Малдова, экс-прэзідэнтам гэтай краіны Ігарам Дадонам. Пра гэта паведамляе БелТА.

Нягледзячы на нефармальны фармат сустрэчы, размова ішла і на сур'ёзныя зладбэдзённыя тэмы. Малдаўскі госць падчас размовы звярнуўся да абстаноўкі ў Беларусі і вакол яе. «Добра, што ўтрымалі сітуацыю, — сказаў ён. — Вы малайцы! Такі ціск!» Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што трэба паважаць самі сябе і жорстка адстойваць свае інтарэсы: «Хоць мы і невялікія, але і не карлікавыя. У нас людзі, народ, якія павінны ў рэшце рэшт паважаць самі сябе. Народ павінен жыць як след, забяспечыць гэтае жыццё».

Аляксандр Лукашэнка падрабязна расказаў Ігару Дадона аб пазіцыі ў Беларусі ў дачыненні да санкцый, якімі пагражаюць заходнія краіны. Пры гэтым ён выказаў упэўненасць, што атрымаецца пераадолець тэма ці іншыя бягучыя цяжкасці.

Каментуючы сітуацыю са спробай замаху і дзяржперавароту, беларускі лідар быў катэгарычны: «Мы не баімся, што яны там нешта думваюць. Мы проста трэці раз даём зразумець: хлопцы, спыніцеся, таму што мы адкажам, і вельмі-вельмі жорстка! Яны ўжо перайшлі чырвоную лінію. Як толькі яны паддудуць да вяршыні, яны атрымаюць вельмі моцны адпор».

Падчас сустрэчы абмяркоўваліся не толькі вострыя калепальнічыя тэмы. Размова ішла і аб зямлі: як і дзякуючы чаму ўмацоўваць дабрабыт, развіваць эканоміку дзвюх краін.

Парламенцкі дзённік

Ёсць над чым працаваць

Спікеры верхняй і ніжняй палат беларускага парламента Наталля Качанава і Уладзімір Андрэйчанка сустрэліся са старшынёй парламента Малдовы Зінаідой Грачанай.

Уладзімір Андрэйчанка адзначыў моцную дагаворна-прававую базу, на якой грунтуюцца ўзаемадзеянне і супрацоўніцтва нашых дзяржаў у міжнародных арганізацыях. Ён звярнуў увагу, што візіт парламенцкай дэлегацыі Малдовы прыйшоўся на падрыхтоўку да святкавання Дня Перамогі, а ў Беларусі асабліва аддаюць даніну памяці загінулым. З такой нагоды прадстаўнікі Малдовы прымуць ўдзел у адкрыцці помніка свайму земляку, Герою СССР Іону Солтысу і закладуць у крыпце Храма-помніка Усім Святым капсулу з зямлёй з брацкіх пахаванняў вайнаў-малдаван, якія ўдзельнічалі ў вызваленні Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў.

«Гэта вельмі важна і для вас, і для нас, бо час зараз мы перажываем няпросты. Вы бачыце, колькі спроб перапісаць гісторыю Вялікай Айчыннай вайны. Мы лічым, што павінны адзіным фронтам супрацьстаяць фальсіфікацыі гісторыі, разбілітасці нацызму», — сказаў спікер ніжняй палаты парламента.

Уладзімір Андрэйчанка прапанаваў сумесна праасвоўваць гэтую тэму на міжнародных парламенцкіх пляцоўках і выказаў спадзяванне на падтрымку малдаўскіх калег у Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы.

Ён таксама падкрэсліў, што ядрэнна складаваецца тавараабарот і за 2020 год ішоў больш чым 200 мільянаў долараў. За два месяцы сёлета рост у 23% у параўнанні з аналагічным перыядам летась.

«Парламентарыі Рэспублікі Беларусь і далей маюць намер у такім плане рухацца і развіваць супрацоўніцтва, узмацняць спыроўства з вашай краінай і народам», — заявіў Уладзімір Андрэйчанка.

Прывітанне ад Савета Рэспублікі дэлегацыі Малдовы выказала і старшыня верхняй палаты парламента Наталля Качанава. Яна адзначыла, што вельмі важна парламентарыям розных краін размаўляць і чуць адзін аднаго.

«Калі мы робім заявы і нас не чуюць — гэта дрэнна, калі інфармацыю чэрпаюць з іншых крыніц — гэта няправільна. Мы жывём ў гэтай краіне і бачым, як жывуць людзі. Вы разумееце ролю дэпутатаўскага корпуса. Вельмі важна, каб вы сёння ўбачылі і пачулі, што адбываецца ў нашай краіне», — сказала Наталля Качанава.

Па яе словах, добрыя адносіны складаюцца і ў гуманітарных сувязях дзвюх краін, супрацоўнічаюць дзяржавы ў сферы адукацыі, працуюць над прызнаннем дакументаў аб адукацыі, падпісана пагадненне аб сацыяльным забеспячэнні.

Спікер верхняй палаты парламента прапанавала актывізаваць ўзаемадзеянне жаночых арганізацый, маладзёжных груп. «Патэнцыял ўзаемадзеяння парламентарыяў Беларусі і Малдовы велізарны, сур'ёзны, нам ёсць над чым працаваць», — канстатавала Наталля Качанава.

Кіраўнік малдаўскай парламенцкай дэлегацыі Зінаіда Грачаная паведамляла, што яе краіна ўваходзіць у выбарчую кампанію. На 11 ліпеня назначаны датэрміновыя парламенцкія выбары. Але гэта, па словах старшынкі парламента Малдовы, не павінна перашкодзіць супрацоўніцтву.

У заяве для журналістаў Уладзімір Андрэйчанка расказаў, што вынікі сустрэчы пацвердзілі наяўнасць шматлікіх магчымасцяў для развіцця супрацоўніцтва ў эканамічнай, палітычнай і культурнай сферах.

«Я ўпэўнены, што парламентарыі маюць намер больш актыўна ўдзельнічаць у рабоце міжрадавых структур, больш актыўна развіваць супрацоўніцтва рэгіёнаў і гарадоў-пабрацімаў. Мы дамовіліся, што асабліва ўвагу нам трэба ўдзяць пытання нашага ўзаемадзеяння ў міжнародных парламенцкіх арганізацыях з мэтай праасвоўвання нашых рэзалюцый», — рэзюмаваў спікер Палаты прадстаўнікоў.

Наталля Качанава, Уладзімір Андрэйчанка і Зінаіда Грачаная ў канцы сустрэчы падпісалі сумесную заяву аб супрацоўніцтве паміж Нацыянальным сходам Беларусі і парламентам Малдовы.

Марыя ДАДАЛКА.

Мікалай ШАРСНЁЎ:

«Фестываль адбудзецца ў любым выпадку»

Кіраўнік Віцебшчыны адказаў на пытанні журналістаў і жыхароў вобласці

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай Шарснёў учора адказаў на пытанні прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі пасля таго, як павіншаваў іх з Днём друку. Упершыню на традыцыйнай прэс-канферэнцыі да кіраўніка рэгіёна звярнуліся не толькі журналісты. Праз відэазапіс свае пытанні задалі і звычайныя жыхары паўночнай вобласці.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама падчас прэс-канферэнцыі расказаў пра кілебыні «Базар», спадарожнікавае земляробства, будучы праспект і іншае, што хвалюе многіх землякоў і не толькі.

У прыватнасці, што датычыцца шуміхі вакол трыццаціга «Славянскага базару ў Віцебску», Мікалай Шарснёў сказаў, што гэты праект навучы праводзіць любячы маштабныя мерапрыемствы, гэта важна і для горада, і для вобласці. Прадстаўнікі каля васьмідзесяці краін свету прыязджалі ў Віцебск — такая геаграфія фестывалю. Масюцова ўлада імкнецца паказаць усю прыгажосць абласной сталіцы. За дзесяцігоддзі «Базару» ў Віцебску адкрылі нямала гатэляў, кавярняў, музеяў і іншых аб'ектаў. Кіраўнік выканаўчай вертикалі ўпэўнены, што свята павышае культуру ва ўсіх сэнсах: ад паводзін гараджан да віцебскіх артыстаў, якія выступваюць разам з зоркамі. Нагадаў, што летась афіцыйная праграма фестывалю доўжылася толькі тры дні, і сёлета ён будзе параўнальна непрацяглым, але ад гэтага яго якасць не пагоршыцца. Фестываль адбудзецца ў любым выпадку, канстатаваў губернатар. Істэрны вакол «Базару» не перашкодзіць планам арганізатараў. Многія вядомыя артысты шчасліва сюды прыехаць. Пастаянны ўдзельнікі

ганарацца тым, што іх запрашаюць зноў у Віцебск.

Некалькі пытанняў датычылася сельскагаспадарчай галіны. Напрыклад, наконт сучасных метадаў апрацоўкі зямлі. Мікалай Шарснёў нагадаў, што многае зроблена для скарачэння стратных гаспадарак. Стварэнне сямі аграрных холдынгаў на Віцебшчыне было правільным рашэннем, упэўнены ён. У выніку цэнтралізавана можна закупляць магутнюю сельскагаспадарчую тэхніку, вырашаць кадравыя праблемы, арганізоўваць вытворчасць па прынцыпе «ад поля да прылаўка». І для такіх структур ужо не будзе цудам, калі камбайн кіруецца пры дапамозе спадарожнікавага штурмана. Падрыхтоўчая работа для кропкавага земляробства — задача не танная, але яна дазволіць максімальна эфектыўна праводзіць сябу і жыно. У выніку можна аптымізаваць выдаткі, эканомія паліва складзе 15-20%. Губернатар лічыць, што падчас бягучай пляцігодкі ўжо будзе нямала прыкладаў такой эфектыўнай працы на зямлі. І сёння ў Віцебскім раёне адна з гаспадарак ужо можа падзліцца падобным вопытам.

Пацікавіліся журналісты і тэмай вакцинацыі. Вакцынацыя неабходная, упэўнены кіраўнік рэгіёна.

Ад жыхароў Віцебшчыны было тры пытанні. У прыватнасці, віцеб-

лянка прапанавала перайменаваць вуліцу Гагарына, дзе да пачатку фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» будзе завершана маштабная рэканструкцыя, у праспект імя першага касманаўта Савецкага Саюза Ю. А. Гагарына. Папрасіла зрабіць на будучым праспекце міні-поле для гульні ў футбол, дзіцячыя пляцоўкі і іншыя аб'екты грамадскага прызначэння. Мікалай Шарснёў расказаў, што пасля рэканструкцыі праезнай часткі праект прывяздзена ў парадак вуліцы будзе рэалізаваны на працягу некалькіх гадоў. Тады ўжо можна будзе весці гутарку наконт новай назвы.

Адказваючы на пытанне жыхаркі Бешанковіцкага раёна, кіраўнік рэгіёна растлумачыў, чаму закрываюцца малакамплектныя школы: гэта дазваляе сканцэнтраваць фінансавыя сродкі і добрыя кадры, каб забяспечыць дзяцей больш якаснымі паслугамі.

Старшыня аблвыканкама пракаментаваў пытанне жыхаркі вобласці наконт работы сістэмы ЖКГ. Ён лічыць, што прыватнікі маглі б узяць на сябе частку камунальных паслуг, напрыклад, прыбыранне смецця.

Наконт асабістага блога ў сацыяльных сетках, у прыватнасці ў Instagram, каб быць на сувязі з народам, Мікалай Шарснёў адказаў, што фізічна не паспее якасна падаваць матэрыял, адказваць на пытанні і чытаць каментарыі. Па электроннай пошце ў аблвыканкам могуць звяртацца ўсе ахвотныя, нагадаў ён і запэўніў, што трымае на асабістым кантролі ўсе лісты са слухнымі заўвагамі.

Кіраўнікам раённага, сельскага ўзроўня ён параіў выкарыстоўваць сучасныя магчымасці інтэрнэт-станцыяў з людзьмі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Прэзідэнт Кыргызстана падпісаў новую Канстытуцыю

Садыр Жапарав падпісаў новую Канстытуцыю ў адпаведнасці з афіцыйнымі вынікамі рэфэрэндуму, які адбыўся 11 красавіка, паведамляе прэс-служба кіраўніцтва дзяржавы. «Новая Канстытуцыя напісана з улікам менавіта тых выклікаў, што актуальныя для нашай краіны, яна адлюстроўвае каштоўнасці, якія мы шануем як народ, і дзэталы, да якіх мы імкнёмся як грамадства», — сказаў Жапарав у віншаванні з нагоды Дня Канстытуцыі краіны. Ён дадаў, што ўпэўнены ў тым, што Асноўны закон «будзе паспяхова служыць інтарэсам народа і спрыяць далейшаму эфектыўнаму развіццю Кыргызстана». На рэфэрэндуме новую Канстытуцыю падтрымала 79,3 працэнта выбаршчыкаў. Яна прадугледжае пераход да прэзідэнцкай формы кіравання і шэраг іншых змен, звязаных з арганізацыяй сістэмы ўлады ў краіне, у тым ліку скарачэнне колькасці дэпутатаў парламента з цяперашніх 120 да 90.

Брытанцы падчас пандэміі назапасілі на банкаўскіх дэпазітах 200 млрд фунтаў

Брытанскія сем'і назапасілі на банкаўскіх дэпазітах каля 200 мільярадаў фунтаў стэрлінгаў (\$278 млрд) з пачатку пандэміі каранавіруса ў сакавіку 2020 года, сведчаць даныя Банка Англіі. Даходы брытанцаў у асноўным захаваліся дзякуючы дзяржаўным праграмам падтрымкі эканомікі, у той час магчымасці для расходування сродкаў рэзка зменшыліся з-за лакдаўнаў, адзначыла газета Financial

Times. Буйныя зберажэнні могуць падтрымаць эканамічны ўздым у Вялікабрытаніі, калі абмежавальныя меры, уведзеныя ў сувязі з COVID-19, будуць цалкам знятыя, адзначаюць эксперты. Аб'ём сродкаў на банкаўскіх дэпазітах брытанцаў у сакавіку павялічыўся на 16,2 млрд фунтаў. Чысты аб'ём прыцягнутых іпатэчных крэдытаў у сакавіку склаў 11,8 млрд фунтаў, што з'яўляецца максімумам з пачатку адсочвання брытанскім Цэнтрабанкам гэтых даных у красавіку 1993 года.

У Еўропе прайшлі паліцэйскія рэйды супраць італьянскай мафіі

Буйная міжнародная спецаперацыя супраць мафіёзнай групы «Ндрангета» прайшла ў Італіі, Германіі, Румыніі і Іспаніі, паведамлілі еўрапейскія СМІ. Рэйды паліцыі былі накіраваны на барацьбу з наркагандлем. Паводле заявы італьянскай пракуратуры, вартавыя парадку падчас ператрусаў канфіскавалі мільёны еўра. Спецаперацыяй кіравала пракуратура ў Турыне, у ёй удзельнічалі некалькі сотняў паліцэйскіх і чатырох краінах. Як вядома, калабрыскай мафіёзны сіндыкат «Ндрангета» быў заснаваны ў 1897 годзе. Ён дзейнічае не толькі ў Італіі і лічыцца адным з самых уплывовых у свеце, у яго радак — каля 10 тысяч членаў. Адной з асаблівасцяў, з-за якіх, як лічыцца, супраць «Ндрангеты» складана змагацца, з'яўляецца дэцэнтралізацыя. У адрозненне ад сіцылійскай «Коза ностры», у яе менш жорсткага сістэма іерархіі, і кіраўнікі невялікіх мафіёзных «сем'яў», якія ўваходзяць у яе, маюць значную аўтаномію ў прыняцці рашэнняў. У выніку нават у выпадку арышту часткі верхаводаў «Ндрангета» ўсё роўна здольна працягваць функцыянаваць.

КОЛЕР, ЯКІ НАС ЯДНАЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Крама дзяржаўнай сімволікі адкрываецца ў сценах былой кнігарні «Раціца» прадпрыемства «Магілёўсаюздрук» на праспекце Міру. Прэзентацыя яшчэ наперадзе, але ў якасці азнамлення карэспандэнту «Звязды»

з імі і асацыюецца дзяржаўная сімволіка нашай суверэннай незалежнай краіны. Гэта тыя скрэпы, якія аб'ядноўваюць нас усіх разам і вакол кіраўніка дзяржавы. Беларускую сімволіку трэба ведаць, умець у ёй разбірацца.

Невыпадкова для крамы дзяржаўнай сімволікі ў Магілёве

паказалі, як прыблізна ўсё будзе выглядаць. З парога адразу ж трапляеш у атмасферу дзяржаўнасці і ўрачыстасці. На палічках сур'ёзныя кнігі, маляўнічыя альбомы з беларускімі краявідамі, сувенірная прадукцыя, якая прадстаўляе краіну ў цэлым і рэгіён у прыватнасці, шэрая пластыка, льялькі ў беларускіх строях, дзяржаўныя СМІ.

У нашай краме шырока прадставлены кнігі вядучых беларускіх выдаўцоў, у тым ліку такіх аўтарытэтных, як Выдавецтва «Беларусь», Выдавецкі дом «Звязда», Выдавецкі дом «Беларуская навука», — звяртае ўвагу **вядучы таваравед Волга ЛАМАКІНА**.

Яна расказвае, што крама была перафармаціравана за вельмі кароткі час. І пастаянныя пакупнікі ўжо з цікавацю чакаюць яе адкрыцця.

Стварэнне такога аб'екта — патрабаванне часу, — пераканана **дырэктар «Магілёўсаюздруку» Алена КОТАВА**. — Мы пайшлі насустрэчу зваротам жыхароў, працоўных калектываў Магілёва і вобласці. Узнікла неабходнасць сканцэнтраваць усю прадукцыю, звязаную з дзяржаўнай сімволікай, пад адным дахам. І мы палкаціліся пра тое, каб тут быў найбольш поўны асартымент. Пакуль гэта адзіная падобная крама ў краіне.

Алена Котавя сведчыць, што апошнім часам стала прыкметна расці цікавасць да беларускіх выданняў. За мінулы год у параўнанні з папярэднім рэалізацыя такой літаратуры вырасла да 150%. Прадпрыемства клапоціцца, каб усе апошнія кніжныя навінкі былі прадстаўлены ў яго гандлёвай сетцы. У краме дзяржаўнай сімволікі будзе магчыма купіць высокамастацкія кнігі пра мінулае і сучаснае Беларусі, краязнаўчую літаратуру, падарункавыя выдання.

Гораду проста не хапала такой пляцоўкі, — пераканана **начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкама Кацярына МУЗЫЧЭНКА**. — Найлепшымі якасцямі беларускага грамадзяніна заўсёды лічыліся працавітасць, прыстойнасць, патрыятызм. Менавіта

выбрана цэнтральнае месца. Прадзягнаны праз падземны пераход яна суседнічае з Домам Саветаў — месца, добра вядомае не толькі жыхарам горада, але і вобласці. Не прыйдзеца блукаць і замежным гасцям. Тут усё побач. Не выключана, што ў будучыні крама будзе ўдасканальвацца, з'явіцца новыя паслугі. Напрыклад, магчымаць нанесці на прадметы і адзенне прынт з дзяржаўнай сімволікай.

Функцыя сімволікі — аб'ядноўваць, і наша задача — палкаціцца пра тое, каб гэтыя сімвалы прысутнічалі ў нашым жыцці, — адзначае **намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерый МАЛАШКА**. — Гэта не толькі прапаганда гімна і сцяга, але і тыя візуальныя сімвалы, якія павінны аб'ядноўваць людзей вакол Прэзідэнта, дзеючай улады, у рэшце рэшт візуалізаваць сілу народа. Імі трэба напайняць грамадскую прастору, выкарыстоўваць пры правядзенні грамадска-палітычных мерапрыемстваў. Дзяржаўная сімволіка будзе да месца і на кеўцы, і на фуфайцы, і на школьным дзённіку. Гэта тое, што робіць нас мацней, тыя правілы, па якіх мы сёння жывём і якія прыняла большасць. Трэба падняць гістарычную важнасць дзяржаўнай сімволікі на новы больш высокі ўзровень. Мы павінны мець магчымаць набыць не толькі герб або сцяг, але і эталон дзяржаўнага гімна. І менавіта гэта версія павінна выкарыстоўвацца на палітычных мерапрыемствах. Мы робім гэтую краму не толькі для людзей, якія цікавяцца дзяржаўнымі сімваламі, але і для шырокай грамадскасці, якая зможна набыць там кнігу або перыядычнае выданне, замовіць сувенір з беларускай сімволікай. А яшчэ, калі рыхталі краму да адкрыцця, звярнулі ўвагу, што нашы выдавецтвы прыпынілі выданне суверенных кніг. Калісьці я купіў некалькі маленькіх томікаў Гардановіча на падарунак у Маскву. І тыя некалькі камплектаў раззішліся ў ігноренне. А калісьці гартаў томік Якуба Коласа, перакладзены на англійскую мову. І гэта таксама было цудоўна. Трэба такія традыцыі працягваць.

Нэллі ЗІГУЛЯ.

АРГУМЕНТАВАНА І ЦВЁРДА АДСТОЙВАЦЬ ІНТАРЭСЫ БЕЛАРУСІ

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў супрацоўнікаў сферы інфармацыі і сувязі з Днём друку і Днём работнікаў радыё, тэлебачання і сувязі.

— Дзякуючы высокаму прафесіяналізму беларускіх журналістаў, выдаўцоў, паліграфістаў і сувязістаў у краіне створаны і даступны кожнаму якасны і дакладны кантэнт, які дазваляе людзям аб'ектыўна ацэньваць рэаліі сённяшняга жыцця. Распавядаючы пра падзеі ў краіне і свеце, рэалізоўваючы актуальныя грамадска-палітычныя, сацыяльна-эканамічныя, творчыя праекты, вы ствараеце эмацыянальны фон і фарміруеце палітычную культуру ў грамадстве, — гаворыцца ў зварванні.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што шмат у чым ад грамадзянскай пазіцыі работнікаў гэтай сферы, умення ва ўмовах інфармацыйнага прэсінгу аргументавана і цвёрда адстойваць інтарэсы Беларусі залежыць непахіснасць спрадвечных каштоўнасцяў народа, традыцый і дзяржаўнага суверэнітэту.

— Перакананы, што ў Год народнага адінства вашы талент і крэатыўнасць, кампетэнтнасць і адданасць справе будуць служыць высокароднай місіі ўмацавання нацыянальнай самасвядомасці беларусаў — усеагульнаму гонару за гераічнае мінулае і здзяйсненні папярэдніх пакаленняў, пацуча прыналежнасці кожнага да дасягненняў сучаснасці, усведамлення асабістай адказнасці за будучыню роднай зямлі, — падкрэсліў Прэзідэнт.

Медыяпрастора

ДзяржСМІ: адказваючы за кожнае слова

Каб абмеркаваць тэндэнцыі ў сучаснай журналістыцы ў Дзень друку сустрэліся прадстаўнікі журналісцкага асяроддзя і парламентарыі.

— Прафесія журналіста заўсёды была значнай для грамадскасці. З цягам часу яна мяняла свае фарматы, і сёння можна сказаць пра тое, што інфармацыйная прастора зусім новая, таму і фарматы журналісцкай работы патрабуюць змен, — упэўнена **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Лілія АНАНІЧ**. — Але разам з тым нам усім трэба спыніцца і рабіць тое, пра што мала хто задумваецца: вяртацца і ўмацоўваць друкаванае слова, каштоўнасці друкаванага прэсы. Журналістыка — гэта люстэрка нашай рэчаіснасці. Дзяржаўныя СМІ заўсёды працавалі ў рамках закона і адказвалі за кожнае слова, ніколі не дазвалялі сабе даваць неправераныя факты. Безумоўна, і для журналістаў важная падтрымка з боку заканадаўства. Можа сказаць, што ў Дзень друку мы зрабілі

заканадаўчы падарунак інфармацыйнай прасторы — Міністэрства інфармацыі сумесна з Пастаяннай камісіяй па правах чалавека, нацыянальных адносін і СМІ, з прафесійнай журналісцкай супольнасцю падрыхтавалі законапраект, які ў хуткім часе будзе падпісаны кіраўніком дзяржавы і стане рэгулюючым асноватворным дакументам у гэтай сферы.

Старшыня Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Генадзь ДАВЫДЗЬКА дадаў, што трэба зрабіць так, каб заканадаўства ў дадзенай сферы павышала адказнасць інфармаванага насельніцтва. «Улада ў першую чаргу — гэта павышаная інфармаванасць, а значыць, і павышаная адказнасць».

— Мы доўгі час ставіліся да нашых калег з блогасферы некалькі пагардліва, лічычы, што яны не зусім прытрымліваюцца этычнага аспекту прафесіі. Так, магчыма, у іх няма журналісцкай адукацыі або вопыту, але ўплыў на грамадскасць прыкладна зруўняўся, а значыць, мы павінны лічыцца з новымі медыя, прымаць да ўвагі іх пункт гледжання, пазіцыю, новую эма-

цыянальнасць, якую яны нясуць на вялікую аўдыторыю, — адзначыў **старшыня Беларускага саюза журналістаў Андрэй КРЫВАШЭВУ**. — Таму сёння вельмі важнае ўкараненне прававых стандартаў для журналістаў, прававая заканадаўчая база для нашай прафесійнай дзейнасці.

Дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ выказаў меркаванне, што новая этыка, пра якую ідзе гаворка, — гэта захаванне і перадача старых добрых маральных традыцый, якія заўсёды суіснавалі з намі, тымі, хто працуе з мастацкім і мастацка-публіцыстычным словам, праз якое выказвалі сваю пазіцыю журналісты ў розныя часы.

— Мы вельмі мала гаворым пра культуру зносін, пра тое, што гэта фундамент для вырашэння самых розных задач: грамадска-палітычных, сацыяльных, духоўных, тых, якія звязаны з патрыятычным выхаваннем грамадства ў цэлым, і моладзі ў тым ліку. Таму новая этыка — гэта ўвага да таго вопыту, які быў назапашаны за многія дзесяцігоддзі, а можа, і нашмат даўней нашымі папярэднікамі.

Дар'я ШЛАПАКОВА.

Ведай нашых!

НА СТАРОНКАХ — ЖЫЦЦЁ КРАІНЫ

Выданы і журналісты Выдавецкага дома «Звязда» — сярод пераможцаў I лаўрэатаў конкурсу «Залатая літара» і «Залатое пяро».

Традыцыйна ў Дзень друку прайшла цырымонія ўзнагароджання пераможцаў I лаўрэатаў XVII Нацыянальнага конкурсу «Залатая літара», заснавальнікам якога з'яўляецца Міністэрства інфармацыі. Сёлета на конкурс прадстаўлена 335 заявак перыядычных выданняў, інфармацыйных агенцтваў і персаналі ў 25 намінацыях. Большасць заявак — 270 — з рэгіянальных СМІ, з рэспубліканскіх — 48, з карпаратыўных і гарадскіх — 17. Сярод пераможцаў конкурсу — і выданыі РВУ «Выдавецкі дом «Звязда».

У намінацыі «Найлепшыя матэрыялы навуковай, навукова-папулярнай тэматыкі» пераможцам стаў грамадска-палітычны, навукова-папулярны экалагічны часопіс «Родная прырода». На працягу многіх гадоў выданне асвятляе пытанні аховы прыроды, захавання біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці, рацыянальнага выкарыстання прыродных рэсурсаў, змянення клімату з удзелам навукоўцаў і спецыялістаў-экалагаў і прадстаўнікоў грамадскасці.

Дыплом лаўрэата ў намінацыі Гран-пры «Найлепшы творчы праект года рэспубліканскіх друкаваных СМІ, інфармацыйных агенцтваў, сеткавых выданняў» атрымаў праект «Дарогамі славы», рэалізаваны на старонках газеты «Звязда» да 75-годдзя Вялікай Перамогі.

У намінацыі «Найлепшыя матэрыялы грамадска-палітычнай тэматыкі» лаўрэатам стаў праект газеты «Звязда» «Жыві і квітней, Беларусь!», а сярод лаўрэ-

Фота Аляксандра ХВЯЧЭВЫЧА

таў у намінацыі «Найлепшыя матэрыялы гісторыка-краязнаўчай тэматыкі» — праект «Гіменскі тракт».

Матэрыялы дадатку газеты «Звязда» «Чырвоная змена» былі адзначаны ў якасці лаўрэата ў намінацыі «Найлепшыя матэрыялы маладзёжнай, дзіцяча-юнацкай тэматыкі». Статус лаўрэата ў намінацыі «Найлепшыя матэрыялы па тэматыцы спорту і здаровага ладу жыцця» атрымаў праект «Звязды» «Алімпіец».

Учора таксама былі падведзены вынікі творчага конкурсу Беларускага саюза журналістаў «Залатое пяро». Пераможцам у намінацыі «Найлепшая работа ў галіне фотажурналістыкі, дызыйну» стаў загадчык аддзела фотажурналістыкі Выдавецкага дома «Звязда» **Анатоль Кляшчук** (на фота) з праектам «Вытокі малой радзімы».

Таксама да прафесійнага свята шэраг супрацоўнікаў Выдавецкага дома «Звязда» атрымалі ганаровыя граматы і падзякі ад Міністэрства інфармацыі.

На варце

Падчас гарнізоннага інструктажу, які адбыўся ў Пешамайскіх РУСС сталіцы, узнагародзілі супрацоўнікаў мінскай міліцыі.

Як падкрэсліла старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА, сімвалічна, што ў гэтыя светлыя, святочныя дні, напярэдадні Вялікай Перамогі, мы ўшаноўваем найлепшых супрацоўнікаў. «Вы — тыя, хто цаной свайго жыцця зрабіў усё, каб адстаяць мір і спакой на нашай зямлі, вы

ГОНАР І АБАВЯЗКА

людзі гонару і абавязку, — звярнулася да людзей у пагонах спікер верхняй палаты парламента. — Народ любіць вас і паважае. Няхай служба заўсёды будзе на карысць нашай радзімы, суверэннаму Беларусі і яе народа».

Высокія ўзнагароды, падзкі, а таксама першыя і чарговыя спецыяльныя званні — такая ацэнка добраасмысленай службы многіх праваахоўнікаў. Некаторым падраздзяленням сталічнай міліцыі ўручылі ключы ад новых службовых транспартных сродкаў — дзевяці мікрааўтобусаў і пяці аўтобусаў. У межах гарнізоннага інструктажу адбыліся паказальныя выступленні па адпрацоўцы ўводных дач.

Як адзначыў міністр унутраных спраў Беларусі Іван КУБРАКОЎ, агульнагарнізонны інструктаж прысвечаны ў тым ліку і Дню Перамогі. «Звычайна такія мерапрыемствы праводзяцца штоквартальна, часам штомесячна, — удакладніў міністр. — Аднак прафесійнай падрыхтоўцы супрацоўнікаў увага ўдзяляецца ва ўсіх органах унутраных спраў

штодзённа. Такія міні-інструктажы праводзяцца кожны дзень: аддаецца загад перад заступленнем на службу, работнікам ставяцца задачы, безумоўна, адпрацоўваюцца і практычныя навукі».

Бераніка КАНЮТА.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

«ВОСЬ АТРЫМАЕМ ПЕРАМОГУ, І Я ВЯРНУСЯ ДАМОЙ...»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Якая была для таты вайна — мы, тры яго дачкі, так і не даведаліся. Хоць наша вёска на самым беларуска-літоўскім памежжы была, што называецца, сапраўдным партызанскім краем. Многія ваявалі альбо на фронце, альбо ў партызанскіх атрадах. Але ўспамінаць пра вайну мала хто хацеў. У тым ліку і бацька. Яго не стала, калі мы з сястрой былі падлеткамі. Здавалася, яго вайна мінулае таксама адыйшло ў нібыт. Калі б не гэтыя пісьмы...

Яны адшукаліся зусім выпадкова. Літаральна летась сваякі разбіралі стары бабулін куфар, што стаяў многа гадоў у гумне. Дарэчы, я таксама яго добра памятаю — масіўны, з цяжкай накрывкай. Пры жыцці бабулі ён стаяў на бачным месцы і быў замест шафы. Затым яго вынеслі ў гумно. Сярод розных рэчаў там ляжалі і гэтыя пісьмы. І трохвугольныя з паметкай цэнзуры «праверана», і проста пажаўканыя ад часу лісты без канвертаў, і паштоўкі. Калі сваякі прачыталі, што пісьмы ад нашага бацькі, адразу прынеслі іх нам. Ці варта казаць, як мы, сёстры, былі ўзрушаны!

Цяпер я зноў бяру іх у рукі і перачытваю. Большасць датуецца 1944—1945 гадамі. Гэта той перыяд, калі бацька быў у радах Чырвонай Арміі. Першая паштоўка адпраўлена з Баранавіч. Куды адсюль накіравалі 18-гадовага прызыўніка — невядома. У пісьмах ад гэтых не згадваецца. Толькі аднойчы прамільгнуў такі радок: «3 Гродна я выехаў ужо даўно, яшчэ ў пачатку лютага, і цяпер знаходжуся на нямецкай тэрыторыі...» Яшчэ некалькі радкоў пра тое, па якой адрасе ў Гродне пакінуў сваё цывільнае адзенне.

Затое ў кожным пісьме — вельмі шмат пацуждзяў. Як правіла, лісты пачынаюцца са слоў: «Прывітанне, дарагія матулька, сястрычкі Марусенька і Любачка! Адрозна паведамляю вам, што я жывы і здаровы... а сёння ў мяне вельмі шчаслівы

дзень, бо я атрымаў адразу чатыры пісьмы і выслухаў іх адказы...»

Да нас праз 70 гадоў дайшло звыш дзясятка фронтавых пісьмаў, у тым ліку «трохвугольнікаў». Ад некаторых лістоў засталася толькі частка. Нярэдка ў пісьмах тата распывае маці пра сваіх братоў — Івана і Васіля, якія таксама ваявалі на фронце. Ад яе ён даведаўся пра гібель брата Васі ў 1944-м. І хоць у ягоным пісьме адчуваецца смутак, ён стараецца падтрымаць сваіх родных: «Трэба быць цвёрдымі, бо ідзе вайна, і Вам, матуля, яшчэ ёсць пра каго клапаціцца. Хутка вайна скончыцца, і вярнуцца тыя, хто выжыў...»

Сям'і майго таты не пащанцавала. У вайну памёр яго бацька, сястру забілі немцы, абодвы браты загінулі на фронце. Тата, здаецца, быў упэўнены, што з ім нічога не здарыцца. У адным з пісьмаў, якое ён даслаў у лютым 1945 года, піша: «У мяне з галавы не ідуць думкі пра сваю сям'ю, пра Радзіму. Вось атрымаем перамогу, і я вярнуся дамоў...» Так і здарылася. Бацька вярнуўся без адзнагаў ранення і з высокімі ўзнагародамі — ордэнам і медалём.

На жаль, яны не захаваліся — неяк зніклі, невядома куды. Але добра запомніўся ордэн. У пасведчанні да яго значылася, што гэта ордэн Чырвонай Зоркі. А некалькі гадоў таму ўдалося знайсці больш падрабязную інфармацыю. З'явілася магчымасць увайсці ў электронны банк дакументаў, дзе можна даведацца пра кожнага фронтавіка.

І вось што выдаў электронны пошукавік расійскага сайта rodvignaroda.ru: «Радыва Ушкевіч Сяргей Сямёнавіч, разведчык разведгрупы разведдзела штаба 2-га Беларускага фронту ў складзе групы скінуты ў парашутам у тыл праціўніка на выкананне спецыяльнага задання. У складаных умовах работы на тэрыторыі Германіі з гонарам выканаў ускладзеныя на яго задачы, смела і рашуча пранікаў на аб'екты праціўніка і здбываў каштоўныя звесткі аб войсках праціўніка і яго абарончых збудаваннях».

Дык вось за што тата атрымаў свой ордэн Чырвонай Зоркі... І было яму тады роўна 20 гадоў.

Гісторыя другая

Літаральна днямі мне ўдалося знайсці новыя факты з ваеннай біяграфіі таты. Аказваецца, яго ваенны шлях пачаўся значна раней. Яшчэ з 1943 года тата быў сувязным у партызанскім атрадзе, які дзейнічаў у лясх пад вёскай Бершты. Аб ім і яго сябрах нядоўна прачытала ў зборніку «Партызанскі край» (пра зборнік — асобная гісторыя). І, што яшчэ больш здзіўляла, тут быў змешчаны расказ аб маёй, тады яшчэ ў падлеткавым узросце, маме. Гэта стала сапраўднай сенсацыяй для нашай сям'і.

Зборнік, які цяпер знаходзіцца ў сямейным архіве гродзенскіх, складалі вучні Бершталёўскай сярэдняй школы пад кіраўніцтвам свайго настаўніка, Івана Лемешова, вядомага філалага, доктара навук, які пасля доўгага часу працаваў у Гродзенскім

дзяржаўным універсітэце. А тады, у канцы 1960-х гадоў, разам са старшакласнікамі ладзіліся экспедыцыі па навакольных вёсках былога партызанскага краю. Школьнікі запісалі ўспаміны мясцовых жыхароў пра барацьбу падчас акупацыі, партызанскія атрады, герачныя учынкы.

Імя майго бацькі Ушкевіча Сяргея і яго сябра Іосіфа згадваецца ў сувязі з дзяўчынай-шпіёнкай. Вось як гэта было. Хлопцы сустрэлі яе ў лесе і запыталі, куды яна ідзе. Тая адказала, што ў Ліду, да маці. Яны тады, нібыта ў жарт, запрасілі яе да іх у партызанскі атрад. Дзяўчына нечакана згадзілася і нават прапанавала цыгарэты. На ўскі выпадка юнакі адвядлі дзяўчыну да мясцовай жыхаркі і папрасілі пачакаць. Вось толькі тая не стала марудзіць і збегла. А тут пра яе стаў пытацца нямецкі афіцэр. Жанчына расказала аб гэтым партызанам. Станавілася небяспечна, і хлопчы-сувязныя пайшлі тую дзяўчыну шукаць. У хуткім часе знайшлі і прывялі ў партызанскі лагер. Пры ператрусе знайшлі зашыты ў адзенне нямецкі пропуск. Тады яна прызналася, што падаслана гітлераўцамі. Як склаўся яе лёс, невядома.

А мяне чакаў яшчэ адзін сюрпрыз. У адным з расказаў, запісаных вучанцамі школы, убачыла знаёмыя імёны — Кузьміч Афанасій Рыгоравіч і яго дачка Соня. Дык гэта ж мае дзед і маці! Аказваецца, маці, тады яшчэ падлетак, знайшла ў лесе параненага байца. Праз колькі хвілін яна ўжо вяла сынагоў бацьку ў той гушчар. Ён, дарэчы, прыхапіў з сабой сані, куды перанёс параненага. Той сказаў, што ён з атрада Капусты (а гэта быў вядомы камандзір партызанскага злучэння. — Аўт.), у апошнім бад нарваўся на нямецкі заслон, разрыўная куля трапіла ў бядро.

Параненага ўнеслі ў дом, пераапанулі і паклалі на ложка за печкай. Партызан расказаў, што яго завуць Іван Чарняўскі, родам ён з-пад Мінска. Зінаіда Андрэеўна (мая бабуля) паіла яго травянымі настоямі і

прамывала рану. Але тут патрэбны былі іншыя медыцынскія прэпараты, якіх не было. Пакуты, якія цягнулі малады баец, заараналі і яго даглядчыка. А ў вёсцы ўсё часцей сталі з'яўляцца гітлераўцы. Тады дзед прыняў рашэнне знайсці партызанаў і расказаць ім пра Івана. Ён сустрэў двух разведчыкаў, і тыя прапанавалі прывезці параненага ў зямлянку, абяцалі прыслаць фельчара. Сапраўды, на назе пацярпелага хутка з'явіўся новы бінт, а побач — пустая ампула. Два тыдні сям'я дзёда змагалася за жыццё юнака ў акупаванай вёсцы. На жаль, выратаваць яго без кваліфікаванай медыцынскай дапамогі не ўдалося... Здаецца, маці ўспамінала пра гэтага байца, шкадавала яго. Магчыма, праз гэта яна зразумела, за што аддаў сваё жыццё гэты хлопец. За будучае яе дзяцця...

нуцца да лясных гушчароў, суседства лясных жыхароў кастыя сядзела ў іх у горле... Партызаны рабілі сваю справу — пад адхон лячэлі часцей сталі з'яўляцца гітлераўцы. Тады дзед прыняў рашэнне знайсці партызанаў і расказаць ім пра Івана. Ён сустрэў двух разведчыкаў, і тыя прапанавалі прывезці параненага ў зямлянку, абяцалі прыслаць фельчара. Сапраўды, на назе пацярпелага хутка з'явіўся новы бінт, а побач — пустая ампула. Два тыдні сям'я дзёда змагалася за жыццё юнака ў акупаванай вёсцы. На жаль, выратаваць яго без кваліфікаванай медыцынскай дапамогі не ўдалося... Здаецца, маці ўспамінала пра гэтага байца, шкадавала яго. Магчыма, праз гэта яна зразумела, за што аддаў сваё жыццё гэты хлопец. За будучае яе дзяцця...

Сваеція войскі ішлі ў наступленне, — піша аўтар. І вельмі важна было ачысціць гэты населены пункт ад ворага, бо вёска знаходзілася на важнай магістралі, якая вяла на Гродна. Быў распрацаваны спецыяльны план аперацыі. Начальнік штаба партызанскага руху Беларускай вобласці генерал Філіп Капуста загадаў камандзіру аднаго з партызанскіх атрадаў узяць Бершты і трымаць да падыходу савецкіх войскаў. Але аказалася, што немцы ўжо пакінулі вёску, таму шлях быў адкрыты для наступлення. Перадавічы часці ўступілі ў Бершты, а затым рушылі далей на захад.

У «Звязду» — з фронтавога бланкота

Аказалася, што ваенныя дзеянні партызанскага краю знайшлі адлюстраванне і на старонках газеты «Звязда». Тут у № 41 за 4 жніўня 1944 года надрукаваны артыкул «У Берштах» ваеннага карэспандэнта Якуба Качана, які знаходзіўся ў складзе войскаў 3-га Беларускага фронту.

Вось як ён апісваў сітуацыю падчас акупацыі: «Партызаны трывала аселі ў навакольных лясках. Гэта быў другі для іх родны дом. Тут яны знаходзілі сабе прытулак. ...Немцы баяліся су-

Вось якой аўтар убачыў таты вёску: «Там, дзе да вайны была школа, немцы размясцілі сваё ўпраўленне, двор абнеслі драўлянай сцяной з адтулінамі для амбразураў, на ускарайку была вышка, з якой немцы назіралі за вёскай і неадступамі да яе. Бальніцу пераўтварылі ў жандармерню. Там, дзе раней лячылі людзей, немцы білі і катавалі мірных жыхароў...»

Калі я сёння думаю пра гэта, становіцца жахліва. Страшна нават уявіць, як людзі ішлі праз вайну з такім грузам вялікіх страт...

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота аўтара.

Пісьмы, фрагменты з кнігі «Партызанскі край» і з архіва сям'і.

Крызіс трох гадоў. Да чаго рыхтавацца?

Пра крызіс трох гадоў не раз чулі не толькі бацькі, якія выхоўваюць дзяцей, а і іх сваякі, сябры, нават суседзі (асабліва калі ў малага істэрыка, а дом панэльны). Мы, прызнацца, чакалі гэтага перыяду з трывогай, бо акурат адбыўся наш пераезд з вёскі ў сталіцу і Цёмік упершыню пайшоў у дзіцячы садок.

Навукоўцы пішуць, што крызіс трох гадоў характарызуецца кардынальнымі зменамі ў паводзінах дзіцяці, з'яўленнем у яго новых якасцяў, інтарэсаў, яно пачынае глядзець на тых, хто з ім кантактуе, — адным словам, дзіця становіцца больш дарослым, а значыць, навакольнае асяроддзе яму ўжо падаецца інакшым. Паспрабуем кратак абазначыць галоўнае.

НЕПРАДКАЗАЛЬНАСЦЬ. У першы дзень, калі Цёмік пайшоў у дзіцячы садок, мы былі на сёмым небе ад шчасця. Ён з лёгкасцю сказаў нам «да сустрэчы» і пайшоў гуляць з дзеткамі. Калі ж праз дзве гадзіны прыйшлі малага забіраць, выхавальніца паведаміла такія чаканні для бацькоў словы: Арцём вельмі актыўны хлопчык, ён не плакаў і, акрамя таго, што даў аднаму хлопчыку кухталю, у цэлым быў паслухмяны. На наступны дзень сітуацыя кардынальна змянілася: ужо з парога малы заенчыў, што ў садок ён больш не пойдзе. Таму некалькі дзён запар мы вымушаны былі хуценька пераапрацаваць Арцёма, які галасіў на ўсю ўстанову, і ледзь не сілай запіхваць яго ў групу.

ІСТЭРЫКА. Нават калі няма на тое падстаў, дзіця кідаецца ў істэрыку. Без прычыны. Проста таму што я, а не ён, націснула на кнопку і выклікала ліфт. Таму што я несвоечасова, як ён, напэўна, думае, выключыла тэлевізар. Таму што ён сам хацеў расшпіліць сваю куртку, а я яго апырэдыла. Таму што я прапанавала яму да гарбаты пачэenne, а ён хацеў абаранкі...

САМАСТОЙНАСЦЬ. Ва ўзросце трох гадоў дзіця ўжо многае ўмее і робіць само. Праўда, не заўсёды гэта атрымліваецца добра. Таму можна зразумець, чаму малое нервуецца, калі мама яго пераапрацае: яно ж само справілася, а маме не падабаецца, што штаны надзеты задала наперад! Напрыклад, Цёмік любіць сам чысціць зубкі, хоць і не зусім дасканалы, выбіраць у краме прадукты (ужо дома я заўважаю, што сярод накладзеных ім у машэчак мандарынаў некалькі гнілых), сам спрабуе ўключыць пыласос і прыбіраць дома (калі гэта, канешне, можна лічыць прыбраннем). Па меркаванні вядомага амерыканскага псіхолога Э. Эрыксана, у такім узросце пачынае фарміравацца воля і звязаныя з ёй якасці — незалежнасць і самастойнасць. Вядома, многім бацькам прасцей і хутчэй самім накарыць дзіця, апраўчыць яго, памыць. Аднак не варта: малое ўжо добра ўсвядоміла, што ўсё гэта можа і ўмее рабіць яно само. Не перашкаджайце, паверце ў яго магчымасці!

ПРАТЭСТ. У гэты перыяд для дзіцяці не існуе слова «нельга». І няважна, што часта Цёмік пытаецца: «Мама, можна мне?..» Ён усё роўна хоча пачуць тое, што хоча. Напрыклад, хоча ісці гуляць на вуліцу, але пратэстуе супраць таго, каб яго апрапаналі. Ці плануе павазіць на сваіх машынах цыбульку, але без мамы ці таты не будзе. Ён ідзе на гульнявую пляцоўку да дзяцей, але дзіцяці з ім цацкамі і месцам на арэлях не гатовы. Набірае нумар тэлефона свайго любімага дзеда і на паўслове кідае трубку: размова не атрымліваецца. Толькі і чуваць: «Не!», «Не хачу!», «Не буду!»

ПАРУШЭННЕ СНУ, АДСУТНАСЦЬ АПЕТЫТУ. Бацькі рана расслабіліся. Здавалася, бяссонныя ночы скончаны — нарэшце, можна высыпацца. Але гэта не так! Дзіця зноў пачынае круціцца ў сне, прачынацца, часам размаўляе (напэўна, нешта сніцца?), бывае, што нават плача. З ядой таксама не ўсё складваецца. Тое, што Цёмік нядаўна вельмі любіў, раптам становіцца нясмачным, «бяжак», як ён кажа. Часта сын адмаўляецца ад сняданку. І няважна, што гэта: каша, сырнікі ці нават торт. А бывае, што, сытна павячэраўшы, ужо ў ложку кажа, што хоча яшчэ паесці.

ПАЧЫНАЕ ХЛУСІЦЬ. Прыйшлі нядаўна да нас госці. Грае музыка, танцуюць. Залятае ў пакой Цёмік і таксама пачынае танчыць. Праз дзве хвіліны хаваецца ў сваім пакоі і плача. На маё пытанне, што здарылася, адказвае, што тата не дазваляе яму танцаваць. Такого, канешне, не было: любым бацькам за мілую душу паглядзець, як скача іх малое. Альбо на міну душы паглядзець, што ў дзіцячым садку яго напалохаў хлопчык. Як запэўніла выхавальніца, такога ў прынцыпе не магло быць.

Што ў гэты складаны як для дзяцей, так і для дарослых перыяд рабіць бацькам? Галоўнае — трымаць сябе ў руках і не нервавацца: дзеці адчуваюць наш настрой. Увесь свой вольны час прысвячаць ім, максімальна акружыць клопатамі і любоўю. Цярпення ўсім нам!

Вераніка КАНЮТА.

Сямейная газета

Выпуск № 8 (167)

Тыя, хто побач

Мікалай ЧЫРСКІ:

«НАС САСВАТАЛА СЯМ'Я КУПАЛА»

Сям'я ЧЫРСКІХ каля мемарыяльнай дошкі мамы (Мікалай Арсенцэвіч — другі злева).

Нагодай для сустрэчы з найстарэйшым беларускім экскурсаводам Міколам ЧЫРСКІМ паслужыла яго новая кніга «Via est vita. Дарога — гэта жыццё», у якой ён піша пра родную Случчыну і пра сваю сям'ю. Мікола Арсенцэвіч упэўнены, што падмурак шчаслівага жыцця дзяцей закладаюць бацькі — любоўю і клопатамі.

— Раскажыце, калі ласка, пра сям'ю сваіх бацькоў.

— Мой тата нарадзіўся на хутары, дзед быў заможным сельнінам і, вядома ж, хацеў лепшай долі для сына, чым працаваць у калгасе за працадні. Таму знайшоў магчымасць адправіць яго вучыцца на чыгуначніка. Мама рана асірацела і ў 11 гадоў пайшла працаваць на ферму... Бацькі перажылі 1930-я гады, вайну.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Вакол нас

КРОКІ ДА ІНКЛЮЗІІ

Праз спорт да роўных магчымасцяў

Таццяна ЯКАЎЛЕВА — музыкант, педагог і дырэктар міжнароднай дабрачыннай грамадскай арганізацыі «Аўтызм. Дзеці. Бацькі». Трынаццаць гадоў таму яна стала шматдзетнай маці: у яе нарадзіўся сын Ілья, які змяніў яе жыццё назаўсёды. У тры з паловай года яму паставілі дыягназ: аўтызм. Ёй здавалася, што гэта немагчыма. Малы нічым не адрозніваўся ад іншых дзяцей.

Калі хлопчыку было два гады, ён раптам перастаў размаўляць, але такое здараецца з некаторымі дзецьмі, таму Таццяна не ўспрымала асаблівае сына як трагедыю. Ілья не любіў хадзіць у госці, пачынаў гучна плакаць і закрываў вушкі, але тады здавалася, што гэта такая рыса характару. Хлопчык не мог утрымаць увагу надоўга, але ён быў зусім маленькі, і здавалася, што ён проста абстрагавуся, калі яму становілася нецікава. Былі праблемы і са сном.

О Даведка

МДГА «Аўтызм. Дзеці. Бацькі» — адзіная арганізацыя з рэспубліканскім статусам у галіне праблем аўтызму. Яна аб'ядноўвае больш за 200 беларускіх сем'яў, мае рэгіянальных прадстаўнікоў у абласных і раённых гарадах: Брэсце, Гродне, Гомелі, Магілёве, Баранавічах, Мазыры і іншых. Працуе ў партнёрстве з дзяржаўнымі структурамі і міжнароднымі дабрачыннымі фондамі.

Ільі ішоў чацвёрты год, калі ўчастковы педыятр звярнула ўвагу маці на асаблівае сына. У хуткім часе яны аказаліся на прыёме ў псіхіятра, які і паставіў дыягназ. Таццяна не разумела, што значыць «аўтызм», і таму на некалькі месяцаў нырнула ў інтэрнэт, каб даведацца, што гэта такое і як дапамагчы сыну.

З часам Таццяна зразумела, што спачатку ёй трэба аб'яднаць бацькоў такіх дзяцей, каб мець магчымасць падтрымліваць адзін аднаго. Так з'явілася міжнародная дабрачынная грамадская арганізацыя «Дзеці. Аўтызм. Бацькі», якая сваёй мэтай бачыць спрыянне развіццю інклюзіўнага грамадства.

— Дзеці з расстройствам аўтыстычнага спектра (РАС) патрабуюць сацыяльнага ўключэння, — тлумачыць кіраўнік грамадскай арганізацыі. — Вельмі важна, каб яны вучыліся ўзаемадзейнічаць з іншымі людзьмі. Калі гэтага не рабіць, то такія дзеці, стаўшы дарослымі, не змогуць жыць самастойна. Гэта гора не толькі для бацькоў і родных — дзяржава губляе будучы падаткаплацельшычкі. Калі стварыць інклюзіўнае асяроддзе для людзей з РАС, то яны змогуць жыць як звычайныя людзі і прыносіць карысць дзяржаве.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Акцыя

Абарона дзяцей і сям'і

Ратавальнікі нагадваюць пра бяспеку

Распачалася рэспубліканская акцыя «Не пакідайце дзяцей адных», прысвечаная бяспецы дзяцей і прымеркаваная да Міжнароднага дня сям'і і Дня абароны дзяцей, паведамліў Міністэрства надзвычайных сітуацый.

Акцыя пройдзе з 3 мая да 1 чэрвеня і заклікана прыцягнуць увагу да праблемы дзіцячага свавольства з агнём і п'ябелі дзяцей на пажарах, паспрыць зніжэнню колькасці надзвычайных сітуацый з удзелам дзяцей і гарантаванню іх агульнай бяспекі (дома, на вуліцы, падчас адпачынку і іншага). Мерапрыемствы пройдуць у чатыры этапы.

Першы этап праходзіць з 3 да 15 мая ў гандлёва-забаўляльных цэнтрах, кінатэатрах, адкрытых пляцоўках і ў іншых месцах, дзе бацькі адпачываюць разам з дзецьмі. Для ўдзельнікаў акцыі разгорнуцца паркі атракцыйнага «МНС-Лэнд», дзе будуць арганізаваны інтэрактыўныя пляцоўкі з конкурсамі, віктарыямі і гульнямі. У рамках Міжнароднага дня сям'і ратавальнікі правядуць спартыўныя конкурсы для дзяцей і іх бацькоў «Мама, тата, мы — у бяспецы моцныя».

З 3 да 15 мая ва ўсіх раёнах Мінскай вобласці стартуе першы этап новага рэспубліканскага конкурсу «Сем'я бяспечна». Удзельнікі конкурсу будуць у дыялогу з прозай, паэзія альбо песні раскрываюць важнасць асабістага бяспекі жыццядзейнасці ў сям'і і вучыцца захоўваць гэтыя правілы самі. Работы пераможцаў раённых этапаў будуць удзельнічаць у абласным этапе конкурсу і найлепшыя з іх адпраўяцца ў сталіцу, дзе на адкрытай пляцоўцы Палаца дзяцей і моладзі прагучыць фінальны акорд конкурсу.

Другі этап акцыі пройдзе з 17 да 21 мая. Асноўны акцэнт будзе зроблены на будучы і маладых бацьках, з якімі ратавальнікі правядуць інтэрактыўныя гутаркі «Галоўны эксперт», «Веру — не веру» і гульні «Пытанне — адказ», «Супер-мама. Супер-тата». Мерапрыемствы гэтага этапу пройдуць ва ўстановах аховы здароўя.

Таксама ратавальнікі правядуць мерапрыемствы і для маладых бацькоў падчас выпіскі з радзільных дамоў. Наваспечаных бацькоў не толькі павіншуюць з нараджэннем дзяцей, але і раскажучь пра важнасць стварэння бяспечных умоў жыцця для новага члена сям'і і падарачы ім у якасці напаміну пра гэта наглядна-выяўленчую і сувенірную прадукцыю.

На трэцім этапе акцыі (24 — 28 мая) асабліва ўвага будзе аддадзена шматдзетным сям'ям і сям'ям, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы. Работнікі МНС правядуць гутаркі, гульні і віктарыі на АБЖ як з дзецьмі, так і з іх бацькамі, пакажучь мультфільмы і ўручаць падарункі. А ў дзіцячых забаўляльных цэнтрах, дамах культуры і арганізацыях грамадскага харчавання адкрыюцца інтэрактыўныя навучальныя пляцоўкі.

Заклучаны этап акцыі адбудзецца 31 мая і 1 чэрвеня. Ён будзе прымеркаваны да Міжнароднага дня абароны дзяцей. Шырокамаштабныя мерапрыемствы пройдуць на адкрытых пляцоўках у парках адпачынку. Работнікі МНС арганізуюць інтэрактыўныя зоны, віктарыі і конкурсы, выступленні падраздзяленняў МНС, тэатралізаваныя прадстаўленні на тэму бяспекі, а таксама прадеманструюць аварыйна-выратавальную тэхніку і абсталяванне.

Конкурс

Дзеці маюць права

Працягваецца рэспубліканскі конкурс творчых работ «Права на дзяцінства», пра які абвясціла Міністэрства юстыцыі

Удзельнікамі могуць стаць хлопцы і дзяўчаты ва ўзросце да 18 гадоў. Творчае спаборніцтва праводзіцца па трох намінацыях: «Малюнак», «Анімацыя» і «Відэаролік».

Работы могуць быць прысвечаны такім тэмам, як «Права дзіцяці», «Сацыяльная ахова сям'і і дзяцей дзяржавы», «Ахова правоў дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталася без апекі бацькоў», «Права дзяцей-інвалідаў», «Абавязкі дзіцяці».

Яшчэ адна тэма — «У адзінстве — наша сіла». У гэтых работах павінна адлюстроўвацца

тэма правядзення Года народнага адзінства ў Беларусі.

У 2020 годзе ў дадзеным конкурсе ўзяло ўдзел больш за 2 тыс. дзяцей з усіх куткоў краіны, а пераможцы былі ўзнагароджаны дыпломамі і каштоўнымі прызамі.

Па выніках праведзенага ў 2020 годзе конкурсу «Права на дзяцінства» ў Міністэрстве юстыцыі з'явілася тэматычная пастаянная экспазіцыя, дзе прадстаўлены работы канкурсантаў.

Улічваючы жывую цікавасць і вялікую колькасць творчых работ, прынята рашэнне аб правядзенні рэгіянальных этапаў кон-

курсу, па завяршэнні якіх найлепшыя з іх паўдзельнічаюць у рэспубліканскім конкурсе і інтэрнэт-галасаванні.

Конкурсныя работы прымаюцца да 10 мая 2021 года. Малюнкі неабходна накіроўваць па пошце ў галоўны ўпраўленні юстыцыі аблвыканкамаў ці Мінскага гарвыканкама, а работы ў намінацыях «Анімацыя» і «Відэаролік» падаюцца дыстанцыйна і павінны быць размешчаны ў воблаку на серверы ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт і даступныя для запампоўвання.

Імёны пераможцаў будуць названыя ў Дзень абароны дзяцей — 1 чэрвеня 2021 года.

КРОКІ ДА ІНКЛЮЗІІ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Сёння мы ведаем шмат вядомых людзей з РАС, якія не лічацца інвалідамі, напрыклад, рэжысёр Стэнлі Кубрык, музыкант і актрыса Кортні Лав і шмат іншых.

— **Інклюзія — працэс РЭАЛЬ-НАГА ўключэння людзей з абмежаванымі магчымасцямі ў актыўнае грамадскае жыццё. На ваш погляд, ці можна сёння наша грамадства назваць інклюзіўным?**

— Інклюзія — гэта ўключэнне ў звычайнае і звыклае для ўсіх дзяцей ці нас, дарослых, жыццё.

Каб адказаць на гэта пытанне, варта проста прааналізаваць сітуацыю аб тым, ці рэальна дзеці з асаблівасцямі здароўя ёсць усюды і побач з нашымі звычнымі дзецьмі? Наша грамадства робіць у гэтым кірунку толькі першыя крокі. Інклюзію нельга разглядаць як асобны элемент: напрыклад, ёсць у дзіцяці або сям'і магчымасць удзелу ў тым ці іншым праекце. Трэба, каб кожная дзіця з асаблівасцямі ў развіцці магло наведаваць звычайны садок, школу, каледж або ВУЗ без абмежаванняў у выбары спецыялізацыі, а пасля вучобы магло працаўладкавацца. Калі хочы адзін элемент з пералічаных выпадкаў, то і сацыялізацыя, і рэалізацыя правоў такога дзіцяці або дарослага не поўная, а значыць, гэта не ёсць інклюзія.

«У нас склалася культура, дзе больш зразумелым лічыцца «пашкадаваць» і пакінуць дзіця з асаблівасцямі ў развіцці дома, каб не даць яму лішняй нагрузкі».

Інклюзіўнае грамадства — гэта калі на ўсіх узроўнях ёсць прапановы, веды і дасканаласць практыкі. Мы пакуль толькі кажам, хочам і думаем, як гэта зрабіць. Я яшчэ б дадала, што мы павінны ўмець сёння гаварыць пра гэта натуральна і адкрыта. Нельга саромецца абмяркоўваць праблему. Чым раней мы зразумеем, што ёсць дыскрымінацыя ў адносінах да людзей з абмежаванымі магчымасцямі, тым хутчэй мы знойдзем выйсці і рашэнні.

— **У чым выяўляецца дыскрымінацыя?**

— У краіне ёсць інтэграцыя і «спецыяльна» ўмовы, інклюзіі пакуль няма. Напрыклад, для рэалізацыі інклюзіўнай адукацыі трэба, каб педагогі валодалі метадамі інклюзіўнай практыкі. Інклюзія ў адукацыі — гэта перш

за ўсё пераход на агульную праграму і навуцнае побач з аднагодкамі. Роля інклюзіі не толькі ў ведах, але і ў магчымасці штодзённага ўдзелу ў мерапрыемствах, у магчымасці камунікацыі. Камунікатывыя навыкі, напрыклад, для дзяцей з аўтызмам — гэта практычна першая задача для педагога, аснова ўсіх асноў. А гэтаму трэба вучыцца, той жа альтэрнатыўнай камунікацыі, калі «невэрбальныя дзеці» могуць мець зносіны і з іншымі дзецьмі, настаўнікамі, і іх разумеюць. І вучыцца такому дзіцяці важна не ў іншым раёне, дзе ёсць інтэграцыйны клас, а ў сваім, дзе шмат суседзяў-сяброў, з якімі малы будзе разам ходзіць у школу і назад. Сяброўства паміж дзецьмі і ёсць аснова будучага інклюзіўнага грамадства. На самай справе праглядаў інклюзіі можна ў свеце знайсці шмат. Хацелася б укараніць іх у жыццё і ў нашай краіне.

знайсці людзям з абмежаванымі магчымасцямі работу? Адказваючы на гэтыя пытанні, разумееш, што наша грамадства рухаецца да інклюзіі вельмі няспешна.

— **І ў чым, на ваш погляд, прычына?**

— Калі разглядаць сітуацыю з псіхалагічнага пункту гледжання, думаю, справа ў стэрэатыпе паводзінаў. Для людзей інклюзіўна-ная мадэль грамадства пакуль нязвыклая. У нас склалася культура, дзе больш зразумелым лічыцца «пашкадаваць» і пакінуць дзіця з асаблівасцямі ў развіцці дома, каб не даць яму лішняй нагрузкі. У школах з дзяцей з інвалідацыя свая праграма, свае «кнігі», не такія, як у іншых дзяцей. Гэта вельмі перашкаджае аб'яднацца на старце.

— **А што можа зрабіць у гэтым кірунку звычайны абывацель: кіроўца, прадавец, менеджар?**

— Навучыцца разгавяраць на дзяцей спакойна, даць ім права на

пачаць. Нешта падобнае на інклюзію можна сёння ўбачыць у нашым праекце «Спорт-інклюзія», накіраваным на інтэграцыю дзяцей з аўтызмам у калектыве іх аднагодкаў. Праект запусчаны некалькі гадоў таму, і вельмі удалы. Нас падтрымала Міністэрства спорту і турызму, і таму сёння мы ўжо ідзем у рэгіёны.

«Інклюзіўнае грамадства — гэта калі на ўсіх узроўнях ёсць прапановы, веды і дасканаласць практыкі. Мы пакуль толькі кажам, хочам і думаем, як гэта зрабіць».

— **Чаму вы лічыце, што праект удалы?**

— Спорт я разглядаю як адзін з інструментаў інклюзіі, бо гэта тое, што аб'ядноўвае і дзяцей, і дарослых. Гэта мова эмоцый і аправа сябе, гэта каманда і адчуванне чалавека часткай цэлага, гэта сябры і асаблівы спосаб быць паспяховым.

Вядома, як і для любога іншага дзіцяці, спорт для дзяцей з аўтызмам — гэта перш за ўсё ўласны выбар «свайго» віду спорту, але мы пачалі першыя крокі з плавання.

Вада мае рэабілітацыйныя ўласцівасці. Яна кампенсуе стан сэнсарнай нестабільнасці, а для дзяцей з аўтызмам гэта вельмі важна. Мы стварылі інклюзіўныя групы плавання, якія на 10—15% складаюцца з дзяцей з РАС. Мэля з аўтызмам на занятках даволі хутка ўключаюцца ў работу і камунікацыю з іншымі дзецьмі. У групах працуюць псіхолаг і два трэнеры, а гэта гарант паспяхова-сці не толькі для дзіцяці з аўтызмам — гэта дапамога ўсім дзе-цям у іх фізічнай і псіхалагічнай рэалізацыі. Вельмі частая з'ява для звычайнага дзіцяці — бяжыцца вады, не ўключаюцца ў інструкцыі трэнера: усім цяжка ўтрымліваць увагу на працягу ўрока. Новыя пе-дагагічныя метады, усё дасягненні сучаснай педагогікі дазваляюць дапамагаць усім дзецьмі ў групе, а не толькі малым з аўтызмам. Мы хочам, каб такія гурткі з'яўляліся не толькі ў Мінску. Таму як мінімум адзін-два рэгіёны ў нас з верасня ў планах на запуск заняткаў. Упэў-нена, што спорт валодае невера-годнай сілай аб'ядноўваць усіх раз-зам, незалежна ад фізічных або інтэлектуальных здольнасцяў. Мы ганарымся гэтым праектам, і я ду-маю, што дзякуючы яму мы здо-леем даказаць, што інклюзіўнае грамадства ў краіне магчыма.

Таццяна ЯКАЎЛЁВА з мужам і дзецьмі.

што датычыцца дыскрымінацыі ў нашым выпадку, то гэта сацыяльныя абмежаванні па прыкмеце інваліднасці, якіх быць не павінна. Надомнае навуцнае дзяцей-інвалідаў або ў інтэграцыі па спецыяльнай праграме без наведвання агульнага класа, або частковае наведванне і ёсць дыскрымінацыя. Спецыяльныя школы без магчымасцяў вучыцца на вываж камунікацыі ў звычайных умовах — таксама абмежаванне. Адсутнасць педагогічнай практыкі, вопыту і ведаў у педагогаў — таксама дыскрымінацыя.

Гэты спіс можна падоўжыць. Ці шмат інвалідаў у нас на вуліцах? Ці ёсць для іх абавязковыя сэрвісы? Камусьці трэба каляска з поўнай тэхнічнай падтрымкай, каб мець магчымасць быць побач з людзьмі, камусьці — гаджэт з праграмай набору тэксту і пера-кладу ў словы, каб выказаць сваё пажаданне. Ці даступныя гэтыя тэхнічныя магчымасці? Ці лёгка

капрызы і асаблівыя паводзіны. Тут формула сацыяльнага шчасця адна на ўсіх. Мы ўсе розныя, і трэба нам разам неяк ужывацца. Зразумець і прыняць для сябе тое, што бацькам асаблівых дзяцей вельмі складана з людзьмі, якія не разумеюць, як можна ім дапамагчы. А дапамога патрэбна проста ўшмешкай, эмпа-тычнасцю. Здолець проста не павысіць голас і не абурчыцца, калі здаецца, што дзіця гучна крычыць. Я са сва-ім сынам пабывала ў многіх краінах свету, і першае, што кідаецца ў во-кі ў інклюзіўных грамадствах, — адчуванне камфорту, пазітыўнасць і натуральнасць знаходжання побач розных людзей.

Магчыма, нашым людзям патрэбна больш часу для пры-няцця дзяцей з асаблівасцямі ў развіцці, але я веру, што з часам і прадавец, і ахоўнік у гадзельныя цэнтры ці проста спадарожнікі ў метро навучацца гэтаму. Важна

Матэрыялы падрыхтавала Наталія ТАЛІВІНСКАЯ.

«НАС САСВАТАЛА СЯМ'Я КУПАЛЫ»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Захоўваючы памяць пра мінулае, заўсёды глядзелі ў будучыню. Мама нарадзіла шасцярных дзяцей, пры гэтым працавала ў калгасе палявода і ў школе прыбіральшчыцай. Тата, калі ўжо цяжка было працаваць абходчыкам, уладкаваўся на чыгуначны пераезд. Бацькі заўсёды шмат працавалі. А яшчэ дадайце да гэтага вялікую моцную ўласную гаспадарку. Пры тым мае бацькі — вельмі адукаваныя людзі. Гэта не пра дыпламы, а пра тое, што ў доме было шмат кніг, вышвіталі самую цікавую перыёдыку. Тата іграў на многіх інструментах, меў прыгожы голас. Вось у такой атмасферы я рос. Была яшчэ традыцыя — літаральна з трох гадоў бацькі абавязкова бралі нас з сабой, калі ішлі на могілкі праведваць продкаў. І, ведаеце, мне здаецца, што гэта вельмі моцны якар, які прывязвае да роднай зямлі.

«Распісаліся, і адразу панёсся даганяць свой цеплаход. Начальства вылічыла, у якім горадзе мне трэба сысці з яго і ў якім вярнуцца».

— Тым не менш вы самі і вашы браты-сёстры з'ехалі з роднай вёскі. Чаму?

— Можна, я спачатку адкажу на пытанне: «Як?» Думаю, такі экскурс у гісторыю можа быць цікавы маладым людзям. У часы маёй маладосці жыхару вёскі было вельмі цяжка, амаль немагчыма атрымаць пашпарт. Такое вось прыгоннае права па-савецку. Ледзь не адзінай магчымасцю быў выезд у горад па аргнабору на будоўлю, чым мы і скарысталіся. У Мінск я прыехаў пасля 8 класаў, пайшоў працаваць на будоўлю і вучыцца ў вяслярню школу рабочай моладзі. А з'ехалі мы, таму што дзякуючы бацькам і свету, які перад намі адкрывалі кнігі, нам хацелася большага, чым магло быць дома. У часы маёй маладосці выбар работы ў вёсцы быў мінімальны. І, дарэчы, жыццё без пашпарта нам здавалася зневажальным, няправільным, мы не разумелі, у чым правіліся сяляне, што іх так абмежавалі ў праве выбару месца жыхарства і прафесіі. У Мінску я атрымаў пашпарт і месца ў інтэрнаце. Але быў і такі момант: я размаўляў толькі па-беларуску, і ў тралейбусе мяне абазвалі калгаснікам. Гэта стала стымулам вывучыць рускую мову, ды так, што, калі вазіў турыстаў у Расію, там адначалі маю правільную гаворку.

Мікалай Чырскі ў музеі валуноў.

— А як будаўнікі становяцца экскурсаводамі?

— Мне ўсё было цікава! Таму ў сакавіку 1971 года я апынуўся ў Мінскім бюро падарожжаў і экскурсій. Прынялі мяне на работу пазаштатна, а пасада называлася «групавод». Што я рабіў? Напрыклад, мая першая група — жыхары Мінскай вобласці, якіх трэба

шлі працаваць у музей Янкі Купалы.

— Да таго часу я ўжо паступіў на філфак педінстытута імя Горкага, цяпер гэта педуніверсітэт імя Максіма Танка. Даводзілася праводзіць экскурсіі ў парк Янкі Купалы, а тады для турыстаў музей песняра быў абавязковай праграмай. Да нас прыезджалі турыстычныя цягнікі з 12 вагонаў! Музейшчыкі да мяне прыгледзеліся і запрасілі на работу навуковым супрацоўнікам. І я пайшоў з будоўлі, дзе быў добры заробак, на 70 рублёў у месяц у музей. Месца пазаштатнага экскурсавода таксама захаваў. І, ведаеце, у інтэрнаце будтрэста № 4 на Якуба Коласа, 42 мяне таксама пакінулі, нават пасялілі ў лепшы пакой. Жылося вельмі надрадна, таму што бацькі заўсёды давалі хатнія гасцінцы — сала, тварог, гародніну. Яшчэ мама заўсёды давала на дарогу 10 рублёў. Мне было няручна браць у мамы грошы, але я хутка зразумеў, што для яе вельмі важна дапамагачь сваім дзецям.

Сям'я Чырскіх, 1950-я гады. Мікола — другі злева.

было сустрэць на вакзале і адвезці ў цырк. Потым заданні былі паскладанай. А неўзабаве мяне пачалі адпраўляць у Ленінград. Мы выязджалі аўтобусам ЛАЗ у пятніцу, да апоўначы прыязджалі ў горад на Няве. У самым пачатку 1970-х не браніравалі гасцінцы і не заказвалі харчаванне. Усе суправаджаўныя тургруп шукалі, дзе размясціць людзей. Я дамаўляўся з камандантамі рабочых і студэнцкіх інтэрнатаў. Таксама і з харчаваннем знаходзіў варыянты. Суправаджаўны — гэта той, хто арганізоўвае побыт турыстаў, а экскурсіі праводзіць іншы спецыяліст. Ужо ў сярэдзіне 1970-х перайшлі працаваць на цывілізаваныя рэйкі, калі ўсё заказваецца.

— У вашым жыцці быў яшчэ адзін зігзаг, калі вы прый-

— Як мне распавялі агульныя знаёмыя, ажаніліся вы позна па ранейшых мерках, у 33 гады. Не ціснулі калегі і сваякі: «Калі сям'ю створыш?»

— Калегі на мяне маліліся! Скажыце мне, якая замужняя жанчына з дзецімі паедзе на выхадныя з турыстамі? Некалькі гадоў, а калі быць дакладным, то з 1977-га да 1991-га, я працаваў дырэктарам круізных цеплаходаў з красавіка да лістапада — гэта значыць, увесь сезон навігацыі на Волзе (былі такія маршруты для турыстаў з БССР). А родныя, вядома, перажывалі, але не ціснулі, усё было вельмі далікатна.

«Я ж бачыў, як мая мама купала малодшага брата: у драўляныя ночвы сцяліла льяное палатно і на яго клала дзіця. Таму я настаяў, каб і для ўнучка ў ванначцы ляжала нешта мяккае».

— Як пазнаёміліся з будучай жонкай?

— Пасля звальнення з музея Янкі Купалы па магчымасці заходзіў да калег. І аднойчы пазнаёміўся там з маладой дзяўчынай. Мы бачыліся на розных мерапрыемствах, потым дзяліліся ўражаннямі, пачаў праводзіць яе дадому. Ларыса цікавілася, як паступіць на курсы экскурсаводаў. Мы столькі гутарылі пра Янку Купалу і Уладзіслава Францаўну, што можна смела казаць: нас сасватала сям'я

Купалы. І прапанова стварыць сям'ю неяк сама сабой атрымалася.

— Гэта значыць, ніякіх доўгіх заляцанняў?

— Адзіны, калі так можна сказаць, варыянт заляцанняў — запрашаў Ларысу ў рэстаран «Сёмае неба», што ў гасцініцы «Мінск». Зарабляў я добра, сувязі меў, таму трапіць у рэстаран было не праблематычна. Зноў жа патлумачым маладым чытачам, што ў савецкі час паход у рэстаран — той яшчэ квэст: мала было мець грошы — трэба было ўмець зайсці ў яго. У нас наогул усё было нетыпова. Ледзь выпрасіў адпачынак на тры дні, каб схадзіць у ЗАГС. Распісаліся, і адразу панёсся даганяць свой цеплаход. Начальства вылічыла, у якім горадзе мне трэба сысці з яго і ў якім вярнуцца.

— А знаёмства з бацькамі як прайшло?

— Добра. Ларыса нарадзілася ў Мінску, а яе бацькі такія ж прыезджыя, як я. Можна, таму вельмі цёпла сустрэлі, прапанавалі жыць у іх, і на першы час мы гэтую прапанову прынялі. Зноў жа ў той час знайсці здымную прыватную кватэру было няпроста. Да маіх бацькоў прыехалі ўжо пасля роспісу і заканчэння навігацыі на Волзе. Мы з Ларысай катэгарычна не хацелі ніякага вяселля. Але блізкія сваякі ўсё ж вечарам сабраліся нас павіншаваць. Яшчэ наракалі, што не папярэдзілі: ні ў кога не было падарункаў. Я сказаў, што можна аддаць грашыма (смяецца). Так яны і зрабілі.

— Жонка маладзейшая за вас на дзесяць гадоў. Як гэтая розніца ўспрымаецца ў розныя перыяды жыцця?

— Спачатку мне зайздросцілі: маладая жонка, спачатку 33 і 23 — даволі прыкметна. Гадоў праз дзесяць гэтая розніца сціраецца. Думаю, што розніца ва ўзросце мужа і жонкі павінна быць гарэмай, адна значыць, каб яны гаварылі на адной мове, разумелі адзін аднаго. Наогул, гэта самае важнае — каб

для родных. А неўзабаве і Ларыса перайшла на работу ў бюро. Спярша была метадыстам, потым экскурсаводам.

— Гэта таксама няпроста, часам бываюць незадаволеныя: маўляў, развялі тут «сямейнасць»...

— Нас у гэтым не папракалі, на шчасце. Думаю, таму што Ларыса была добрым экскурсаводам. А калі ты прафесіянал, то чым цябе ўпійнуць? Мы не сядзелі ў адным кабінце, усё роўна ездзілі, хай недалёка і ненадоўга, таму стомленасці адзін ад аднаго, маўляў, дома і на працы разам — у нас не было, мы нават паспявалі засумаваць.

«Не магу сказаць, што мне гэта лёгка далася, але ў сям'і трэба ўмець суступаць, лічыцца з тым, што важна для родных».

— Як будзеце адносіны з вашым сынам?

— Для кожнага ўзросту — свой падыход. Што я вынес, каб дзіця заўсёды адчувала, што яго любяць. Маленькаму чыталі казкі і спявалі калыханкі. Калі дзіця ў падлеткавым узросце, трэба здолець стаць яго сябрам, а дарослага не трэба вучыць жыць. Калі сыну патрэбна парада, ён сам спытае. Дзеці павінны прыжыць сваё жыццё, набыць свае гузы. Кожнае пакаленне павінна жыць лепш — гэта таксама запаведзь маіх бацькоў. І калі б яны сёння былі жывыя, то радаліся б і ганарыліся б сваім унучкам.

— Вы ўжо і самі дзед, Мікалай Арсенцэвіч. Як успрынялі новы статус?

— Радасна! Нагнаў усё тое, што не паспеў з сынам. Па-першае, забіраў нявестку з радзільні цэлай дэлегацыяй: сын, я з жонкай, сваты. Ні з чым не параўнальнае шчас-

Нявестка Алёна, сын Жэня і ўнук Даня.

было, пра што пагаварыць, каб былі агульныя інтарэсы і мэты.

— Вы неяк казалі, што экскурсавод — гэта артыст. І як турыст са стажам, пагаджуся з вамі. Зноў жа заўважаю, што ў некаторых экскурсаводаў утвараюцца фан-клубы турыстаў, а часцей турыстак. Ларыса не раўнавала?

— Дык мы ледзь не разышліся! І справа не ў рэўнасці, а ў маёй адсутнасці дома. Уявіце: жонка нараджае, а я ў круізе, і забраць яе з радзільні мне не выпадае. Ларыса сказала: выбірай — сям'я ці работа. Абраў сям'ю: менш паездка, больш кабінетнай работы ў якасці начальніка аддзела Мінскага бюро падарожжаў і экскурсій. Не магу сказаць, што мне гэта лёгка далася, але ў сям'і трэба ўмець саступаць, лічыцца з тым, што важна

це трымаць на руках маленечкага чалавечка і разумець, што ён працягвае твой род. Калі прыйшоў час купаць унучка, я захваляваюся: як гэта — пакласці яго ў пластыкавую ванначку? Я ж бачыў, як мая мама купала малодшага брата: у драўляныя ночвы сцяліла льяное палатно і на яго клала дзіця. Таму я настаяў, каб і для ўнучка ў ванначцы ляжала нешта мяккае. Калі ўнук падрас, то трохі баяўся маёй барады, але калі прывык, мы з ім разам класна гулялі. Час праляцеў як адно імгненне: не паспеў ззірнуцца — ужо павялі ўнучка ў школу...

— Семдзесят — час падводзіць вынікі?

— Хіба што папярэдні... А так у мяне планаў яшчэ гадоў на трыццаць!

Аксана ЯНОУСКАЯ

Грані

НЕ Ё ГРОШАХ ШЧАСЦЕ?

Чым адрозніваецца мысленне багатых і бедных

Напэўна, сцвярджанне аб тым, што грошы — зло, любому сучаснаму чалавеку падасца абсурдным. Але, калі верыць псіхолагам, часта людзі падсвядома супраціўляюцца магчымасці выбрацца з галечы. Адкуль бяруцца «бяскрыўныя» звычкі, якія прыводзяць да матэрыяльнай нястачы, і як пазбавіцца ад негатывіўных установак, звязаных з фінансавым дабрабытам?

НАМ ЗАСТАЛАСЯ СПАДЧЫНА...

«Я ўпэўнены, што галечка і багацце — якасці прыроджаны. Адзін нараджаецца жабраком, другі — багатым. І грошы тут фактычна ні пры чым. Беднякі пры любых абставінах церпяць страты. Беднякую пастаянна штрафуюць нават за тое, што іх сабака аправіўся ў неналежаўны месцы. Калі бядняк выпадкова губляе дробязь, то грошы абавязкова правальваюцца ў люк. А ў багатых усё наадварот. Яны знаходзяць грошы ў старых пінжаках. Выйграюць па латарэі. Атрымліваюць у спадчыну дачы ад малазнаёмых сваякоў. Іх сабакі ўдастойваюцца на выставах грашовых прэмій», — пісаў Сяргей Даўлатаў. Псіхолагі згодныя са знакамітым пісьменнікам: стаўленне да грошай сапраўды фарміруецца ў дзяцінстве. Багацце і беднасць можна лічыць якасцямі чалавека — праўда, не прыроджанымі, а набытымі, выхаванымі ў бацькоўскай сям'і.

І вось тут цытата, якую мы ўспомнілі, цалкам праверная. Беднасць у першую чаргу ў галавах, а не ў абставінах, кажа псіхолаг і бізнес-коуч Вікторыя Кім. І часам дастаткова зірнуць на сям'ю, каб яшчэ да нараджэння дзіцяці прадказаць, будзе яно жыць у дастатку або ў пастаяннай матэрыяльнай неўладкаванасці.

ЭКАНОМІКА ПАВІННА БЫЦЬ ЭКАНОМНАЙ

Калі вам злёгка за сорак, вы, напэўна, чулі гэту фразу, хоць, магчыма, ужо не ўспомніце, што яе аўтарства належыць Леаніду Ільчу Брэжневу. Фраза пайшла ў народ, і ў няпростае перабудовачныя часы яе жартам і ўсур'із прамаўлялі ў самых розных абставінах. Гэтая фраза-устаноўка ілюструе адну з распаўсюджаных падсвядомых пераходных на шляху да матэрыяльнага дабрабыту.

— Калі ў вас мысленне беднага чалавека, то сутыкнуўшыся з матэрыяльнымі цяжкасцямі, вы будзеце шукаць магчымасці скараціць свае выдаткі, адмовіць сабе ў яшчэ большай колькасці патрэб, «зацягнуць пояс». Калі ж у вас мысленне багатага чалавека, вы будзеце шукаць варыянты павышэння сваіх даходаў (дадатковыя крыніцы заробку ці, напрыклад, пасінага даходу), пашыраць свае прафесійныя кампетэнцыі або спрабаваць навучыцца таму, што

запатрабавана больш, чым ваша спецыяльнасць.

Жаданне эканоміцы спараджае імкненне купляць па зніжцы. І вось вы імчыцеся на іншы канец горада, таму што «там зніжка». І зніжка невялікая, калі дадаць да кошту рэчы кошты праезду і змарнаваны час — на пошукі ў інтэрнэце зніжкі і падарожжа праз увесь горад.

— Тут можна ўспомніць і такія спосабы «эканоміцы», як непатрэбныя пакупкі «па суперчане», і гарачы водгук на акцыю «дзве рэчы па цане адной», асабліва калі вам не патрэбна нават адна такая рэч, — адзначае суразмоўца. — І набыццё лішняй колькасці прадуктаў, якія ваша сям'я не паспявае з'ядаць да таго, як яны сапсуюцца, і купляў круп або туалетнай паперы «на чорны дзень».

Для патэнцыйна багатага чалавека найбольш каштоўны рэсурс — гэта час. Час такі чалавек выдаткоўвае на працу або вучобу, павышэнне кваліфікацыі, пошук новых крыніц даходу.

ШТО НЕ З'ЁМ, ТОЕ ПАКУСАЮ

Мысленне беднасці мае і іншую грань, кажа псіхолаг. Гэта звычайка жыць не па сродках. Такія людзі наогул адмаўляюцца ствараць хоць бы тоненькую фінансавую «падушку бяспекі» і жыць нібы адным днём. Між тым, падкрэслівае спецыяліст, адкадаваць усё ж трэба 10% ад усіх наступленяў, нягледзячы ні на што.

— Тыя з людзей з мысленнем беднякоў, хто сільней жыць не па сродках, імкнучыся дэманстраваць знаёмым і незнаёмым сваю паспяховаць і заможнасць, — кажа псіхолаг. — Таму што больш за ўсё яны баяцца, што нехта вырашыць, быццам яны... бедныя. Гэта яны ў шкоду ўносяць рацыённаму харчаванню купляючы «яблычны» айфон самай апошняй версіі. Гэта яны лядзюць вяселле «не горш, чым у людзей» (на сто пяцьдзесят чалавек

у шыкоўным рэстаране) — зразумела, у крэдыт, хоць працэнтная стаўка сёння наўрад ці зольная парадаваць, а сумы пералплат выклікаюць здзіўленне. Гэта яны купляюць шыкоўную машыну, якую пасля выплаты па крэдыце няма грошай запраўляць. Зразумела, ёсць рэчы першай неабходнасці, без якіх не абіццася. Калі ў вас зламаўся халадзільнік і на дадзеным этапе купіць яго вы можаце толькі ў крэдыт — нічога не зробіш. Але купля ў крэдыт, дапусцім, велізарнай «плазмы» ці іншых прадметаў не першай неабходнасці — пагадзіцеся, не самае разумнае рашэнне. Асабліва ўлічваючы,

што падобныя рэчы не ліквідныя: ператварыць іх назад у грошы ў выпадку неабходнасці можна будзе толькі са значнымі стратамі.

Перш чым узяць крэдыт, адзначае суразмоўца, задайцеся пытаннем: калі вам не хапае матэрыяльных сродкаў сёння, адкуль яны возьмуцца заўтра, калі прыйдзеце рабіць выплаты банку?

Любоў да «халыяў» — яшчэ адна грань мысленнага бедняка. Гэтае імкненне ўзнікае ад падсвядомай упэўненасці, што ўсе навокал «павінны» вам за тое, што вам не шанцуе ў жыцці. Бясплатныя семінары, кнігі, трэнінгі — такі чалавек спампуюе іх толькі за слова «бясплатна», але наўрад ці пацікавацца зместам: мысленна беднасці дастаткова ілюзія самаразвіцця замест рэальнага навучання. Імкненне да «халыяў» прымушае такіх людзей усё рабіць «па знаёмстве», што атрымаваецца часта няўдала, а няўдалка — не танней за прафесійныя паслугі з пэўнай аплатай. І гэтыя яны ў атэлях Турцыі і Егіпта накладваюць велізарныя горы ежы на свае талеркі па прычыне «што не з'ём, тое пакусаю»

і вязучы дадому атэльныя мыла і шампунь.

ВЫЙСЦІ З ЗОНЫ КАМФОРТУ

Чалавек, асуджаны сваёй падсвядомасцю на беднасць, заўсёды адчувае страх страты таго, што ў яго ёсць, нават калі, па сутнасці, у яго нічога няма. Фэтыш такіх людзей — «стабільнасць», хай нават гэта стабільна нізкія даходы і стабільная няўпэўненасць у заўтрашнім дні. Яны гатовыя ўсё жыццё працаваць на нелюбімай, нізкааплатнай рабоце і жыць ад палучкі да палучкі. Але паспрабаваць выйсці з зоны камфорту, рашыцца знайсці іншую работу, а тым больш змяніць сферу дзейнасці — не гатовыя. Бо рызыка прадугледжвае магчымасць прайгрышу, мяняць нешта страшна, а сініца — вось яны: хай дробная, але ў руцэ.

— Нават мінімальнай абароненасці чалавек з мысленнем беднасці аддае перавагу перад дзеяннем. Дзеянне звязана з рызыкай («Ці прыжывуся ў новым калектыве, ці спраўлюся з абавязкамі

— Самае прамое, — кажа псіхолаг. — Вы заўважылі, што забяспечаныя людзі эканомяць на сваім здароўі — у правільным сэнсе. Яны імкнучыся захоўваць здароўе, у тым ліку з меркаваннем эканоміі. Хвароба цягне за сабой страту працаздольнасці, а аднаўляць страчанае здароўе або проста падтрымліваць тое, што засталася, — гэта патрабуе сур'ёзных укладанняў, у тым ліку фінансавых. Лячыцца даражэй, чым надаваць час фізічнай актыўнасці і звяртаць увагу на тое, што вы ўжываеце ў ежу.

Кошт рацыёну — важны, але другарадны фактар, адзначае суразмоўца. І з бюджэтных прадуктаў можна скласці як здаровае, так і шкоднае меню.

— Лішняя вага негатывіўна ўплывае не толькі на нашу знешнасць, але і на псіхалагічны стан. Уладальнік лішня кілаграмаў часта становіцца непаваротлівым не толькі фізічна, але і псіхалагічна. І вось вы панура плываеце па цяжэнні, а каб «дадаць жыццю фарбаванне», радуеце сябе салодкім і фаст-фудам.

ПАЧЫМ ФУНТ ЛІХА

Задайце сабе пытанне: ці сапраўды вы хочаце жыць у дастатку? Здавалася б, адказ відавочны. Але тут і крыецца праблема.

— Грошы прыходзяць да тых, хто іх не баіцца. Многія нашы суграмадзяне цягнуць гэтую бяззуб з савецкага мінулага: наша падсвядомасць памятае пра расстраляных буржуаў, рэпрэсаваных нэпманаў, сасланых у Сібір «кулакоў»... І многія людзі падсвядома баяцца і не жадаюць грошай, хоць быццам бы менавіта пра іх і марцаць. Такі вось парадокс.

У краінах Усходняй Еўропы, адзначаюць псіхолагі, многія дзесяцігоддзі культуры авалася лжывае ўяўленне аб матэрыяльным дастатку, і мы прыцягнулі яго з сабой ужо ў трэцяе тысячагоддзе. У Англіі фунты мераюць стэрлінгі, у нас — ліха.

Гэта яны ў атэлях Турцыі і Егіпта накладваюць велізарныя горы ежы на свае талеркі па прычыне «што не з'ём, тое пакусаю» і вязучы дадому атэльныя мыла і шампунь.

— Вось абмежавальныя ўстаноўкі, якія вызначаюць мысленне беднага чалавека: «Ніколі не змагу добра зарабіць: я недастаткова ведаю і ўмею для гэтага», «Усім цяжка жыць», «Нічога ў мяне не атрымаецца», «Усё гэта не для тацяк, як я», «Сумленна грошай не заробіш», «Багатыя людзі — без сораму і сумлення», «Не шанцуе мне». Сюды ж адносім «перлы» народнай

мудрасці: «Лішнія грошы — лішні клопат»; «Багатаму не спіцца: злодзея баіцца»; «Багатаму чэрці грошы куюць», «Кожны павінен несці свой крыж». Гэтыя негатывіўныя праграмы не даюць чалавеку дамагчыся поспеху, каб выбрацца з фінансавай ямы, колькі б сіл ён ні прыкладваў.

ЗАКОНЫ ПРЫЦЯГНЕННЯ

Калі доўгія гады вашымі ўчынкамі кіравала мысленне беднага чалавека, змяніць устаноўкі на больш правільныя складана, але магчыма.

— Пачніце з прыняцця думкі, што самі па сабе грошы — не зло, як і не дабро. Зло або дабро — у стаўленні да іх чалавека і ў тых мэтах, якіх ён з іх дапамогай дабіваецца. — кажа Вікторыя. — І цяпер цалкам лагічна будзе дакладна вырашыць, на якія мэты вам патрэбны сродкі. Маючы канкрэтную мэту (а не расплывчатае жаданне «...а вось было б класна...»), вы падсвядома шукаеце магчымасці для яе ўвасаблення, у тым ліку матэрыяльных.

Наступная думка, якую важна ўсвядоміць: калі вы цярэцьце не можаце тых, хто жыве ў дастатку, вам ніколі не трапіць у іх лік. Ваша падсвядомасць не даць вам дасягнуць фінансавай стабільнасці — бо тады і вы апыняцеся сярод тых, у каго «ні сораму, ні сумлення».

— Псіхіка сфармулюе наступныя ўстаноўкі, якія вызначаюць вашу жыццё: «Калі я стану фінансаво забяспечаным, наўрад ці змагу сябе паважваць. А я гэтага не хачу. Людзі адвярнуцца ад мяне, а я гэтага не хачу. У багатых мноства праблем. Яны павінны кіраваць сваімі грашыма, а я не ведаю, як гэта рабіць. Яны — аб'ект зазірдасці. У іх бываюць праблемы з законам. Навошта мне праблемы? Пакуль у мяне няма грошай, я жыўу спакойна». Гэты механізм працуе на здзіўленне выразна, не дазваляючы выйсці з зоны камфорту: вы «па аб'ектыўных прычынах» прапускаяце сумоўе для працаўладкавання, якое магло б адкрыць вам новыя прафесійныя і фінансавыя магчымасці, хварэеце на грып ажрас падчас важнага жыццёвага этапу, губляеце выйгрышы латарэйны білет... Памяняйце ўстаноўкі — зменціце жыццё. І, нарэшце, галоўнае, што трэба ўсвядоміць: матэрыяльны дастатак прыходзіць толькі да тых, хто гатовы працаваць для яго дасягнення. Прадумайце свае рэсурсы, крокі і канчатковую мэту. Складзіце канкрэтны план — на найбліжэйшы год, месяц, тыдзень і дзень. І штодня рабіце крок у вызначаным кірунку.

Дзіяна РОНИНА.

ЗВЯЗДА

ХТО Ё СЯМ'І ГАЛОЎНЫ, І ШТО ТАКОЕ КТУБА

На зямлі беларускай не адно стагоддзе жывуць побач людзі розных нацыянальнасцяў. І мы заўсёды цікавія адзін аднаму, з радасцю даведваемся больш пра ўклад жыцця і культуру сваіх суграмадзян. Сёння паразмаўляем пра яўрэйскія сямейныя традыцыі. Наш суразмоўнік — намеснік старшыні Бабруйскага іўдзейскага рэлігійнага таварыства, краязнаўца і аўтар шэрагу лекцый па яўрэйскай гісторыі Беларусі Алег КРАСНЫ.

— У яўрэйскай традыцыі няма гендарнай роўнасці. Не тое што «адзін вышэйшы, іншы ніжэйшы», а «ёсць жаночыя абавязкі, ёсць — мужчынскія». Гэта не значыць, што мужчына не памые посуд, не значыць, што жанчына не будзе працаваць. Але ёсць такі закон: мужчына — гаспадар у сям'і, а жанчына — гаспадыня ў доме. Рэлігійны мужчына ў жыцці не спытае ў сваёй жонкі, чаму шторкі на кухні ружовыя. Яна вырашыла, што лепш ружовыя — значыць, ружовыя. Ён не будзе пытацца: «Чаму ты прыгатавала мне такі суп?» Таму што яна так вырашыла. Можна, вядома, папрасіць: «Вельмі хочацца драйкаў», але яна можа адказаць: «Яны па плане праз два тыдні».

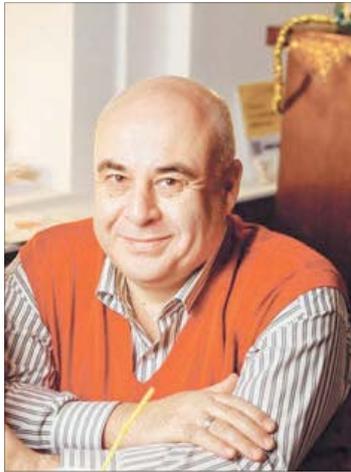
Задача мужа — зарабляць, утрымліваць сям'ю, даваць дзецям адукацыю, вучыць іх маліцца і чытаць Тору. Задача жанчыны — трымаць дом, дапамагаць свайму мужу і выхоўваць дзяцей. Калі хлопчык раптам аказаўся невукам, яго маме ніхто і слова не скажа, прэтэнзіі будзе да бацькі. Але вось калі хлопчык дрэнна паводзіў сябе на вуліцы, маці даведаецца першай. Шмат што з гэтага захавалася і сёння. Муж можа быць вялікі начальнік ці равін, але дома ён падпарадкоўваецца правілам жонкі. Так, прылюдна яна не будзе рабіць яму заўвагі. Але гэта зусім не значыць, што дома ён не ўбачыць позу рукі ў бокі, як у показцы: «Мне пляваць, на яким баку ў цябе цюбцяйка!» І мужы не спрачаюцца з жонкамі. Ёсць такі жарт: «Кажуць, яўрэйскія сем'і лічацца больш моцнымі. Чыя гэта заслуга? Вядома, гэта заслуга яўрэйскага мужчыны. Таму што як мама яму ў дзяцінстве патлумачыла, хто ў доме галоўны, так ён жонку і слухаецца». Насамрэч гэта велізарная мудрасць. Мужчына не глядзіць на дом так, як жанчына. А яна бачыць не проста жыллё — ачаг. Не трэба лезці ў яе справы.

«Паводзіць сябе ў сям'і трэба стрымана. Яўрэйскі мужчына павінен быць спакойным, удумлівым і сціплым. Нават калі ён вельмі заможны. У Талмудзе ёсць такое правіла: муж абавязаны ўтрымліваць сябе ніжэй за свае магчымасці, дзяцей — нароўні са сваімі магчымасцямі, а жонку — вышэй за свае магчымасці».

Вядома, жанчына можа працаваць, але сямейныя абавязкі ніхто з яе не здыме. Пры гэтым хатняя гаспадыня — гэта вельмі паважаная прафесія для яўрэйскай сям'і. Калі дом у парадку, дзеці і муж добра дагледжаны, ніхто не спытае: «Чаму ты не працуеш?» А вось у адваротнай сітуацыі мужчыну дакладна не зразумеюць.

— А як выбудоўваюцца адносінны паміж дзецьмі і бацькамі?

— У яўрэйскай сям'і высокая ставяць шанаванне старэйшых. Але асабліва моцна — шанаванне маці. Ёсць такі жарт: «Апошняя, што можа зрабіць яўрэйская жонка, — гэта спаборнічаць з яўрэйскай маці». А ўжо прыліжнасць жанчын да дзяцей пераарастае ў жарты нахшталт: «Яўрэйская мама так любіць сваё дзіця, што ў яе абдымак

можна задыхнуцца» або «Чым адрозніваецца яўрэйская мама ад тэрарыста? З ім у прынцыпе можна дамовіцца» і г. д.

Цар, Бог і воінскі начальнік у сям'і — гэта дзіця. Як яўрэй песціць сваіх дзяцей, ужо стала пагалоскай. У сям'і не прынята сварыцца з дзіцем, мама ніколі не скажа сыну: «Додзік, ты дурань». Нават калі Додзік «адмачыў» поўнае глупства, яўрэйская мама скажа нешта нахшталт: «Додзечка, сыночак, ты такі разумны хлопчык. Нават дзіўна, што такі разумны хлопчык зрабіў такое глупства». Дзяцей песцяць і вельмі любяць, але пры гэтым яўрэйскае паўналецце надыходзіць у дзяцінак у 12, а ў хлопчыка ў 13 гадоў. Пасля гэтага яны лічацца дарослымі і павінны цалкам адказваць за свае ўчынкi.

— Якія рэлігійныя правілы паводзіць ёсць у сям'і?

— Паводзіць сябе ў сям'і трэба стрымана. Яўрэйскі мужчына павінен быць спакойным, удумлівым і сціплым. Нават калі ён вельмі заможны. У Талмудзе ёсць такое правіла: муж абавязаны ўтрымліваць сябе ніжэй за свае магчымасці, дзяцей — нароўні са сваімі магчымасцямі, а жонку — вышэй за свае магчымасці.

Але жанчына не абвешвае сябе каштоўнасцямі, апранаецца таксама проста. Пры гэтым яе сукенка можа быць пашытая з кітайскага шоўку, які каштуе даражэй, чым сабалінае футра. Таксама замужнія жанчыны ходзяць з пакрытай галавой.

— Раскажце пра асабліваці яўрэйскіх вяселляў.

— На традыцыйным яўрэйскім вяселлі ёсць заручыны і абрады. Напрыклад, маладыя знаходзяцца пад балдахінам, які абавязкова павінен стаяць на вуліцы. Гэта трэба для таго, каб Усвешны ўдзельнічаў у імпрэзе. Маці і свякроў сем разоў абводзяць нявесту вакол жаніха, чытаючы спецыяльныя малітвы. Сам шлюб — гэта прачытанне пэўнай малітвы, пасля чаго маладыя становяцца мужам і жонкай.

Муж надзявае пярсцёнак на ўказальны палец жонкі. Сэнс у тым, што калі яна будзе ўказваць яму гэтым пальцам, то ўспомніць, што яна замужам, і падумае, каму тыцькае. Можна, часам, гэтага рабіць не варта? Дарэчы, заручыцца можна было не толькі пярсцёнкам, але і любой рэччу, якая мае кошт. Хоць традыцыйна гэта пярсцёнак. Раней мужчыны не насілі іх, але цяпер усё змянілася.

Гуляюць вяселле мужчыны і жанчыны ў розных памяшканнях. Гэта зроблена для таго, каб добра вяселліцца, але не выглядаць няціпла. Мужчына заўсёды павінен глядзець на сваю жонку, калі тая танцуе, а не на чужую. Дома можна танцаваць перад мужам, братам або бацькам. А на свяце трэба, каб дрэнныя думкі не лезлі ў галаву іншаму мужчыну, асабліва калі ўсе выпілі. Усвешны не сумняваецца ў прыстойнасці жанчын, тут хутчэй трэба адгарадзіць мужчын ад спакусы.

Ёсць цікавая традыцыя — насіць маладых на крэслах, як цара і царыцу. Нявесту носяць жанчыны, а жаніха — мужчыны. Лічыцца вельмі добрай справай у дзень вяселля атрымаць благаславенне ад маладых. Асабліва калі людзі хочучы ажаніцца або завесці дзяцей. У гэты дзень жаніх і нявеста ўспрымаюцца як пасланцы Усвешняга.

«У яўрэйскай традыцыі няма гендарнай роўнасці. Не тое што «адзін вышэйшы, іншы ніжэйшы», а «ёсць жаночыя абавязкі, ёсць — мужчынскія». Гэта не значыць, што мужчына не памые посуд, не значыць, што жанчына не будзе працаваць. Але ёсць такі закон: мужчына гаспадар у сям'і, а жанчына гаспадыня ў доме».

— Што такое ктуба?

— Гэта шлюбны дагавор, дзе прапісаны абавязальствы жонкі і мужа адно перад адным. Тэкст ктубы старадаўні, у яго толькі ўлісваюцца імёны жаніха, нявесты і рабіна. А таксама адступныя грошы. Гэта сума, якую муж абавязаны выплаціць жонцы ў выпадку разводу, калі разрыў адбываецца не па яе віне. Яе віной можа быць, напрыклад, здрада. Або калі ў сям'і 7 гадоў няма дзяцей. Дапусцім, муж не хоча разводзіцца 3-за адсутнасці дзяцей. Тады сям'я захоўваецца. А вось калі адбылася

лічба разводных грошай у дамоў можа павышацца, калі нявеста прыйшла з багатым пасагам. Ктубу звычайна захоўваюць дома ў рамцы над ложкам. І калі мужу нешта не падабаецца, некаторыя жонкі кажуць: «Ідзі сюды, пачытай гэтую лічбу». У дакуменце прапісаны і абавязальствы. У жонкі іх тры: павяжаць мужа, утрымліваць дом у парадку і клапаціцца пра дзяцей. А абавязальствы мужа перад жонкай — гэта велізарны тэкст, які абараняе жанчыну маральна і матэрыяльна. Людзі раней разумелі, што, калі жанчына няшчасная, сям'і не будзе.

— Чаму нацыянальнасць перадаецца па жаночай лініі?

— На гэтую тэму ёсць шмат думак і анекдотаў. Звычайна крытыкі іудаізму ўспамінаюць народную версію: хто нарадзіў дзіця — дакладна вядома, а бацька і тата могуць быць рознымі людзьмі. У рэчаіснасці гэта проста гумар. Хоць верай у гэта грашчэ нават многія гісторыкі. Яны спасылаюцца на часы рымскага валадарства, калі жанчыны падвяргаліся гвалту.

А самай справе закон ідзе з Торы. Яшчэ ад Абрагама і Сары. Усвешны абяцаў ім дзяцей, хоць яны былі пажыллыя людзі. У Сары дзетародны ўрост скончыўся, яе яна сама казала: «У мяне спынілася звычайнае жаночае», гэта значыць, яна ніяк не магла мець дзіця. Але, разуменуючы, як муж хоча дзяцей, дала яму ў наложніцы сваю служанку. І тая

здрада, ёсць цікавае правіла. Калі муж здрадзіў жонцы і яна гатовая яму дараваць, сям'я захоўваецца. А калі жонка здрадзіла мужу і ён гатовы ёй дараваць — у яго такога права няма, ён абавязаны развесціся. У гэтым ёсць глыбокі філасофскі сэнс. Нашы мудрацы добра ведалі людзей і разумелі, што мужчыны нясталыя. Вось яму стрэльнаму нешта ў галаву, ён пагуляе, а потым будзе ўсё жыццё раскайвацца і маліць дараваць яму. Але калі жанчына здрадзіла мужу, то адбылося нешта страшнае, у аснове ляжыць нейкая вялізная праблема, і сям'я не адновіцца. Нашы мудрацы лічаць, што калі жонка здрадзіла мужу, ні яна, ні ён не змогуць з гэтым змірыцца.

«Цар, Бог і воінскі начальнік у сям'і — гэта дзіця. Як яўрэй песціць сваіх дзяцей, ужо стала пагалоскай. У сям'і не прынята сварыцца з дзіцем, мама ніколі не скажа сыну: «Додзік, ты дурань». Дзяцей песцяць і вельмі любяць, але пры гэтым яўрэйскае паўналецце надыходзіць у дзяцінак у 12, у хлопчыка ў 13 гадоў. Пасля гэтага яны лічацца дарослымі і павінны цалкам адказваць за свае ўчынкi».

нарадзіла Абрагаму сына Ісмаіла, які стаў прабацькам арабскага народа (таму арабы заўсёды кажуць: «Мы для яўрэйяў старэйшыя браты»). Абрагам яго песціў, таму што доўга чакаў наследніка (Абрагаму было амаль сто гадоў, калі гэта адбылося). Але тут пачынаюцца сямейныя разборкі. Жанчына, што нарадзіла дзіця, лічыць, што яна важнейшая за гаспадыню. Абрагам пакрысе прыгнятае Сару. І тут яму з'яўляецца анёл і кажа: «Не будзе Ісмаіл табе наследнікам, праз жонку сваю атрымаеш патомства сваё». Праз некаторы час Сара нараджае Ісака, ён становіцца прабацькам яўрэйскага народа. Па законах таго часу наследнікам быў старэйшы сын. Але тое, што Ісаак быў народжаны ад Сары (гэта значыць, ад першай яўрэйскай жанчыны), робіць наследнікам яго. З таго часу традыцыя такая, што маёмасць і прозвішча перадаюцца па бацьку, а яўрэйства — па маці.

Калі бацька яўрэй, а маці — не, то ў дзіцяці ёсць магчымасць прайсці гіор. Гэта пэўны рэлігійны абрад пераходу ў яўрэйскі народ. Ён складаны і працяглы, можа займаць 2-4 гады, а можа — і 10 гадоў. Цікава, што, з пункту гледжання Галаіх (яўрэйскага закона), чалавек, у якога 3/4 яўрэйскай крыві, такі ж неўрэй, як любы рускі, казах ці туркмен. А вось калі ў яго ўсе сваёкі не яўрэі, акрамя мамы (гэта значыць, захавана жаночая ніць), то дзіця яўрэй на 100 %.

Валяціна БЫСТРЫМОВІЧ.

Центр Промышленной Оценки

- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Агролизинг», 220005, г. Минск, ул. Красная, 13-31, +37517-242-13-81		
Предмет аукциона			
Лот №	Наименование (Назначение)	Общ. пл.	Инв. номер
1	Административное помещение (Административное помещение) по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, 4-1Н	884 кв. м	500/D-70779533
Обременение: частичная аренда. Подробная информация на сайте www.cpo.by			
Начальная цена с НДС 20 % – 1 014 057,14 долларов США (расчет в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату оплаты предмета аукциона)			
2	Торговое помещение (Торговое помещение) по адресу: г. Борисов, ул. Строителей, д. 26, пом. 5	1672,1 кв. м	610/D-47661
Начальная цена с НДС 20 % – 880 952,38 доллара США (расчет в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату оплаты предмета аукциона)			
С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY			
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001. Непозднее чем за 10 дней до проведения аукциона в валютном эквиваленте по курсу Наубанка РБ на дату платежа в евро в долларах США (USD) – BY76BLBB30120191021390001004; в евро (EUR) – BY23BLBB30120191021390001006; в российских рублях (RUB) – BY22BLBB30120191021390001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи: 30 рабочих дней после проведения аукциона и, при необходимости, получения согласия антимонопольного органа на экономическую концентрацию			
В случае признания победителем аукциона либо единственным участником, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на пять процентов, хозяйствующего субъекта, до совершения сделки, может потребоваться согласие антимонопольного органа (Министерства антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь) на экономическую концентрацию			
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты объекта, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи и, при необходимости, получения согласия антимонопольного органа на экономическую концентрацию			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Предшествующее извещение по лоту № 1 опубликовано в газете «Звезда» 06.10.2020 г., по лоту № 2 – 31.05.2019 г.			
Аукцион состоится 07.06.2021 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 03.06.2021 до 17.00 по указанному адресу			
Тел.: +375 17 280-36-37; 8044-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by			

Центр Промышленной Оценки

- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «БЕЛХИМ», Минская обл., Дзержинский р-н, Фанипольский с/с, 19		
Предмет аукциона			
Лот №	Наименование (Назначение)	Начальная цена с НДС 20 %	
1	Административно-хозяйственное здание с пристройкой (здание административно-хозяйственного), общей площадью 895,2 кв. м, инвентарный номер 500/С-2686, по адресу: г. Минск, ул. Короля, 34	2 713 633,21 белорусских рублей	
В состав лота входит иное имущество, размещенное на сайте организатора торгов www.cpo.by			
Сведения о земельном участке пл. 0,3112: предоставлен на праве временного пользования по 30.04.2025 для обслуживания здания административно-хозяйственного			
2	Экструзионная линия модели «FCL 21/SH PRO-CAST» Dolce (сер. № UZ0014/04, изготовитель – BIELLONI CASTELLO spa Италия, инв. номер нф00028) с холодильным оборудованием № 1 (Model: D 500/4/LE Serial № 280815201510511100, изготовитель: EURO-SCHILLER s.r.l. – ITALY, инв. номер нф 00027)	948 600,00 белорусских рублей	
С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY			
Задаток 5 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи: 60 календарных дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Предшествующее извещение о проведении аукциона по лоту № 1 опубликовано в газете «Звезда» от 10.04.2021 г., по лоту № 2 – 17.02.2021 г.			
Аукцион состоится 20.05.2021 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 18.05.2021 до 17.00 по указанному адресу			
Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by			

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельский ликеро-водочный завод «Радамир» (продавец) извещает о проведении 21 мая 2021 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 80 % (лот № 1); на 55 % (лот № 2) по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС, бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС, бел. руб.
Местонахождение имущества: г. Гомель, ул. Войсковая, 16			
1	Двигатель TSI 1,8 куб. см и КПП (для автомобиля SKODA OCTAVIA), 2012 г. в., состояние удовлетворительное, пробег – 311 546 км. Адрес: г. Гомель, ул. Войсковая, 16	660,00	33,00
2	Автопогрузчик ДВ 1792, 1991 г. в., 59 613 моточасов. Состояние удовлетворительное (погрузчик не эксплуатируется). Двигатель дизельный	3 415,50	170,78

Продавец: ОАО «Гомельский ликеро-водочный завод «Радамир», г. Гомель, ул. Севастопольская, 106.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8 (0232) 25-49-97, 8 (033) 372-87-77 – начальник транспортного цеха Туманов Александр Николаевич. **Шаг аукционных торгов – 5 %.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «Гомельский ликеро-водочный завод «Радамир»): р/с BY86 BLBB 3012 0400 0783 1600 1007 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400078316, БИК BLBBVY2X, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов **не позднее 6 мая 2021 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 19 мая 2021 г. в 16.00. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыя участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации торгов; затратить за публикацию в газете «Звезда» в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 20 (двадцати) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно срокам договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 31.10.2020 г. № 213 (29327).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документов, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblrreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельстрой» (продавец) извещает о проведении 8 июня 2021 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС, бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС, бел. руб.
Местонахождение имущества: г. Гомель, ул. Шилова, 6			
1	Грузовой бортовой тентовый УАЗ 390944 310, пер. № АВ 8710-3, 2008 г. в., цвет – темно-зеленый, состояние – требует ремонта, пробег – 247 000 км	3 748,80	374,88
2	Грузовой бортовой тентовый УАЗ 39094, пер. № Е1 0452, 2005 г. в., цвет – зеленый, состояние – требует ремонта, пробег – 20 156 км	2 864,40	286,44
3	Грузовой бортовой ZIL-431412, пер. № АК 7017-3, номер кузова (рамы) P3281658, цвет – голубой, 1993 г. в., состояние – требует ремонта, пробег – 5 056 км	3 430,80	343,08

Продавец: ОАО «Гомельстрой», г. Гомель, ул. Шилова, 6.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8 (029) 399-29-29 – Жюли Александр Леонидович (осмотр техники); 8 (044) 745-58-84 – Халилова Мая Григорьевна (заключение договора купли-продажи). **Шаг аукционных торгов – 5 %.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «Гомельстрой»): р/с BY25 BLBB 3012 0490 0839 2400 1001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 490083924, БИК BLBBVY2X, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов **не позднее 6 мая 2021 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 4 июня 2021 г. в 16.00. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

Для участия в аукционе предоставляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранному юридическому лицу – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованным в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представитель) предъявлять документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыя участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов; затратить за публикацию в газете «Звезда» в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество в течение 5 (пяти) рабочих дней с даты подписания договора. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документов, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblrreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельский рыбокомплекс» (продавец) в лице управляющего в деле о банкротстве Журова С.В. извещает о проведении 21 мая 2021 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 30 % (лот №№ 1-5, 8-10), на 50 % (лот № 11) по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20%), бел. руб.	Шаг аукциона – 5%, бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 350С-51855 общей площадью 201,1 кв. м, наименование – здание административное, наименование – административное здание. Здание административно-хозяйственное с холодильной установкой (инв. № 0003), Ворота (инв. № 1001), Дверь металлическая (инв. № 3202), Компьютер (ПЭВМ «CDL-pro», Монитор «BenQ» (инв. № 3190), Компьютер «ЛОГОС» (комплект) (инв. № 3331), Компьютер «ЛОГОС» (комплект) (инв. № 3332), Компьютер ЛОГОС (комплект) (инв. № 3333), Компьютер «ЛОГОС» (комплект) (инв. № 3334), Компьютерный комплекс (инв. № 3453), Компьютерный комплекс (инв. № 3252), Компьютерный комплекс (инв. № 3251), Компьютерный комплекс (инв. № 3250), Кондиционер Windair WRH-091NBE (инв. № 3449), Кондиционер Windair WRH-091NBE (инв. № 3448), Кондиционер Hyundai HSH-S241 NBE (инв. № 3450), Кондиционер Ballu BSR-0,9 H (инв. № 3330), Копировальный аппарат XEROX WXC PE-166 (инв. № 3149), Копировальный аппарат АР-5316 (инв. № 3253), Печь мультислойная ПМ-10-01 (инв. № 3251), Печь (инв. № 3259), Принтер TIF 244 термотрансферный (инв. № 3335), Принтер HP LaserJet 1100 (инв. № 3049), Принтер HP LaserJet 1100 (инв. № 3052), Регулятор расхода ПРС АРТ-01.01 (инв. № 3208), Сигнализация (административное здание) (инв. № 3305), Сигнализация (магазин) (инв. № 3326), Сигнализация (склад) (инв. № 3303), Счетчик денег «Magnez 35D5» (инв. № 3065), Тел./факс «Panasonic KXFT 31 RS» (инв. № 3061), Тел./факс «Ланасоник» (инв. № 3093), Термотюльня ТПЦ-550P (инв. № 3178), Упаковщик ТМ-450 (инв. № 3342), Факсимильный аппарат КХ-FT934RU (инв. № 3254), Факсимильный аппарат КХ-FT934RU (инв. № 3255), Фасовочно-упаковочная линия (инв. № 3195), Шкаф учета (инв. № 3323), Шкаф холодильный ШХ-0,7 ДС(Н) (инв. № 3313), Шкаф ШС-200 (стерилизатор) (инв. № 3181), Мебель кухонная (инв. № 3440), Мебель обеденная (инв. № 3441), Шлифмашина углов. BOSCH GWS 22-230H (инв. № 3343), Дорожный знак (610*11730) на одной метал. стойке (инв. № 3452)	103 433,44	5 171,67	10 343,34
2	ТУ (теплоузел 11, инв. № 0023), Ворота металлические с ограждением (инв. № 1000), Ограждение (забор кирпичный инв. № 1002), Проезжая часть (асфальтовое покрытие, инв. № 1008)	667 660,00	33 383,00	66 766,00
3	Склад ГСМ (инв. № 0025), Склад (инв. № 0024), Трансформаторная подстанция (ТТП) (инв. № 0026), Склад (инв. № 0027), Склад (инв. № 0035), Эстакада (инв. № 0037)	48 930,00	2 446,50	4 893,00
4	Склад (инв. № 0032), Склад (инв. № 0031), Склад (инв. № 0030), Склад (инв. № 0028), Навес (инв. № 0033), Навес (инв. № 0029)	175 980,00	8 799,00	17 598,00
5	Гараж (инв. № 0036)	3 220,00	161,00	322,00
6	Капитальное строение (инв. № 0007) общей площадью 111,0 кв. м, наименование – здание павильон ПИК-24 (вытывки грузчиков), Автомат ЭМ16 (инв. № 3237), Кассовый суммир. аппарат ЭКР2102Ф с АКБ бел. вар. (инв. № 3273), КСА «Миника» 1102Ф (МТП-2 с АКБ) с ден. ящиком (инв. № 3349), Пылесушная машинка «Габриэла» (инв. № 5007), Витрина холодильная «Ариэль» ВНЗ-130 (инв. № 3319), Витрина холодильная «Вита» 0,13-1,1 (инв. № 3344), Витрина холодильная ВН 3-180 «Ариэль» (инв. № 3299), Витрина холодильная ВС 3-180 «Ариэль» (инв. № 3300), Витрина холодильная ВХН-0,25 «ТАИР» 1221Н (1,2) (инв. № 3312), Витрина холодильная ВХН-0,25 ТАИР 1221Н (1,2) (инв. № 3317), Витрина холодильная ВХН-0,25 «ТАИР» 1221Н (1,2) (инв. № 3311), Водонагреватель проточный 15кВт (инв. № 3256), Водонагреватель ЭВТЗ-15 (инв. № 3199), Водонагреватель ЭВТЗ-15 (инв. № 3200), Вышка-тура (2,0х2,2х5,2 м инв. № 3181), Дымогенератор (инв. № 3125), ИРФ-454 Б2М (инв. № 3184), Компьютер МК-3-100 (инв. № 3304), Компьютер «CDL-pro» Celeron (инв. № 3192), Компьютер «CDL-pro» Celeron (инв. № 3191), Компьютер (комплект) (инв. № 3255), Компьютер (комплект) (инв. № 3351), Компьютер (комплект) (инв. № 3289), Компьютер (комплект) (инв. № 3288), Компьютер (комплект) (инв. № 3287), Компьютер (комплект) (инв. № 3286), Компьютер (комплект) (инв. № 3285), Компьютер (комплект) (инв. № 3284), Компьютер (комплект) CEIERON (инв. № 3232)	28 693,11	1 434,66	2 869,31
9	Теплопосты (инв. № 2002)	3 290,00	164,50	329,00
10	Автомобиль ГАЗ 3307 «КУПАВА» 473800, год выпуска – 2008, рег. № АВ 6424-3, тип ТС – грузовой фургон-рефрижератор, удовлетворительное техническое состояние, цвет – белый, СКРП 25 терминал ON-LINE (инв. № 3341)	4 676,00	233,80	467,60
11	ДЕБИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ: ЧТУП «Александр и Ксения» (УНП 491067168), ООО «Хельга Маркет» (УНП 491317706), ИП Касперович М. В. (УНП 191236923), ОАО «Рыбхоз «Красная Зорька» (УНП 400044343), ЧТУП «КонтрольИнвест» (УНП 490440110), ООО «Ланторбснаб» (УНП 490317658), ООО «Фрегат Плюс» (УНП 491325442)	25 068,45	1 253,42	2 506,84

Местонахождение лотов: Гомельская обл., Гомельский р-н, г. Гомель, ул. Шилова, д. 16

Условия продажи: 1. Претендент на покупку (победитель) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. 2. Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств, а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производится Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя. 3. Лоты, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 34010000002000638 площадью 2,0237 га предоставлен ОАО «Гомельский рыбокомплекс» на праве постоянного пользования. После проведения аукциона Продавец уполномочивает покупателя в установленном порядке обратиться за осуществлением необходимых действий, направленных на выделение и регистрацию земельных участков, необходимых для обслуживания предметов аукциона, а также проведение государственной регистрации договора купли-продажи. Покупатель осуществляет регистрационные действия по выделению земельного участка в границах, определенных специализированными службами, согласованными с продавцом. Расходы по приведению в надлежащий вид всей необходимой документации, оформлению земельного участка, государственной регистрации договора купли-продажи и перехода права собственности на предмет аукциона возлагаются на покупателя. В связи с обеспечением возможности для каждого из образованных в результате раздела (выделения, деления) земельных участков беспрепятственных подъездов (подходов) для организации доступа к ним с целью содержания и обслуживания земельных участков приобретенных зданий и сооружений в соответствии со ст. 268 ГК Республики Беларусь, ст.ст. 19, 45 Кодекса Республики Беларусь о земле установить право ограниченного пользования чужим недвижимым имуществом (сервитут) на объекты недвижимости (земельные участки), через которые покупатели каждого из выставляемых на аукцион лотов после их приобретения имеют бы доступ к ним с целью содержания и обслуживания приобретенных зданий и сооружений. 4. В соответствии с действующим законодательством РБ (в части изменения подпункта 2.30 пункта 2 статьи 115 в Налоговом кодексе РБ с 1 января 2019 года) реализация имущества осуществляется без учета НДС 20 %.

Продавец: ОАО «Гомельский рыбокомплекс», г. Гомель, ул. Шилова, 16.
Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (044) 733-03-49 – управляющий в деле о банкротстве Журов Сергей Вячеславович. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.**
Для участия в аукционе необходимо:
 1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов** (ОАО «Гомельоблреклама») р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001. БИК BLBBVBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **6 мая 2021 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.
Прим. заявление для участия в аукционе закрывается 19 мая 2021 г. в 16.00 окончательно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 5 (пять) дней до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом

от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором торгов** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) за организацию и проведение торгов, возместить затраты за публикацию в газете «Звезда» в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) календарных дней** с момента его подписания. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», ст. 127–129.
**Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 23.02.2021 г. № 34 (29403). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by или www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by.
Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62.**

Отчет за январь – март 2021 года
ООО «Санта Ритейл»
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 марта 2021 года

АКТИВЫ	Код строки	тыс. руб.	
		на 31.03.2021	на 31.12.2020
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	320 354	313 879
Нематериальные активы	120	3 358	3 465
Вложения в долгосрочные активы	140	12 133	20 526
Долгосрочные финансовые вложения	150	928	928
Долгосрочные финансовые вложения	160	5	2
Отложенные налоговые активы	180	503	388
ИТОГО по разделу I	190	337 281	339 188
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	67 874	71 085
в том числе: материалы	211	6 608	6 179
готовая продукция и товары	214	61 266	64 906
Расходы будущих периодов	230	9 013	8 914
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	1 347	5 535
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	46 714	48 268
Краткосрочные финансовые вложения	260	0	0
Денежные средства и их эквиваленты	270	6 827	16 785
Прочие краткосрочные активы	280	248	6
ИТОГО по разделу II	290	132 023	150 593
БАЛАНС	300	469 304	489 781
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	на 31.03.2021	на 31.12.2020
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	164 655	159 655
Резервный капитал	440	15	15
Добавочный капитал	450	30 204	30 294
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	-49 517	-49 607
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-3 540	
ИТОГО по разделу III	490	141 817	140 357
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	210 089	215 073
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520		
Отложенные налоговые обязательства	530	1 700	1 784
Доходы будущих периодов	540		
ИТОГО по разделу IV	590	211 789	216 857
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	11 118	11 118
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	32	63
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	104 548	121 386
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	91 887	107 663
по авансам полученным	632	793	876
по налогам и сборам	633	1 142	1 052
по социальному страхованию и обеспечению	634	1 464	1 740
по оплате труда	635	4 500	4 368
по лизинговым платежам	636	4 534	5 399
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637		
прочим кредиторам	638	288	288
Доходы будущих периодов	650		
ИТОГО по разделу V	690	115 698	132 567
БАЛАНС	700	469 304	489 781

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь–декабрь 2020 года

Наименование показателей	Код строки	тыс. руб.	
		за январь-март 2021	за январь-март 2020
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	252 935	110 998
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(194 650)	(86 935)
Валовая прибыль (010-020)	030	58 285	24 063
Управленческие расходы	040	(6 561)	(2 343)
Расходы на реализацию	050	(69 239)	(23 558)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030-040-050)	060	(7 515)	(1 838)
Прочие доходы по текущей деятельности	070	8 326	5 329
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(2 183)	(647)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060-070-080)	090	(1 372)	2 844
Доходы по инвестиционной деятельности	100	1 929	2 814
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	1 849	1 790
расходы по инвестиционной деятельности	110	(958)	(1 091)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(958)	(1 091)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112		
Доходы по финансовой деятельности	120	284	6 862
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	284	6 862
Расходы по финансовой деятельности	130	(3 512)	(20 742)
в том числе: проценты к уплате	131	(3 206)	(3 386)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(197)	(17 303)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(109)	(53)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100-110+120-130)	140	(2 257)	(12 157)
Прибыль (убыток) до налогообложения (±090±140)	150	(3 629)	(9 313)
Налог на прибыль	160		
Изменение отложенных налоговых активов	170	3	
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	86	(89)
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190		
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200		
Чистая прибыль (убыток) (±150-160±170±180-190-200)	210	(3 540)	(9 402)
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220		
Совокупная прибыль (убыток) (±210±220±230)	240	(3 540)	(9 402)

Удзячнае вяселле

Яго адзначылі ў вёсцы Жупраны, што на Ашмяншчыне, сужэнцы **ЛАШКЕВІЧЫ**. Уладзімір Уладзіміравіч нарадзіўся ў 1927-м, а Ванда Міхайлаўна — у 1929-м. Нядаўна яны адсвяткавалі 70-годдзе сумеснага жыцця. Такі вясельны юбілей называецца ўдзячна, ці высакародны. У сужэнцаў багатая спадчына: чатыры дачкі, дзевяць унукаў, сямнаццаць праўнукаў.

Цікава, што пажаніліся маладыя людзі праз тыдзень пасля таго, як Уладзімір вярнуўся з Вялікай Айчыннай вайны. Дагэтуль ні ён, ні яна не звярталі адно на аднаго ніякай увагі. Імгненны шлюб аказаўся на усё жыццё. Разам Лашкевічы перажылі пасляваеннае ліхалецце, чарнобыльскую аварыю, пасля якой прыйшліся кінуць родны кут на Гомельшчыне і перабрацца на новае месца... Разбурыць гэты саюз не змагло нішто.

Жыццё сужэнцаў Лашкевічаў — узор для пераймання для іх родных і для ўсіх іншых людзей, лічаць супрацоўнікі аддзела культуры і свабоднага часу аграгарадка Жупраны, якія разам з ансамблем народнай песні «Жытніца» аграгарадка Кракоўка павіншавалі юбіляраў. І вядома ж, побач былі родныя і блізкія, вясельны торт і крыкі «горка!».

— Святкаванні «залатых» (50 гадоў) і «сярэбраных» (25 гадоў) вяселляў, дарэчы, стала ўжо амаль звычайнай з'явай у Беларусі. Не абыходзяць увагай і іншыя юбілеі — ёсць цудоўная пара, якая наведваецца ў ЗАГС на святкаванні кожнага юбілею — раз на пяць гадоў, — расказала **Вольга ШЫБКО, прэс-сакратар Міністэрства юстыцыі**.

Летася, нягледзячы на пандэмію, ва ўрачыстай абстаноўцы ў Беларусі правялі 392 «залатых», 387 «сярэбраных» і 366 іншых вясельных юбілеяў.

Ірына СІДАРОК.

Фота дадзена Ашмянскім раённым цэнтрам культуры.

Нататкі шматдзетнага таткі

Вяртаўся ўчора вечарам дадому ў раёне пл. Перамогі. Гляджу: каля ўвахода ў метро адкрыўся вялікі кніжны «OZ.by» (там, дзе раней «Кристалл» быў). Я ў «Кристалл» звычайна не заходзіў, але ў кніжны вырашыў зайсці.

Заходжу, а там ужо процьма народу: папулярны брэнд, ну! Некаторыя наведвальнікі, як мне здалася, паглязелі на мяне са здзіўленнем. (Пэўна, і сапраўды падалося.)

Карацей, прайшоў я метраў пяць углыб краны, падышоў да прылаўка з кнігамі. І адчуваю патыліцай нейкую напружаную атмасферу.

Павярнуўся — а ў краме ўсе стаяць і глядзяць у мой бок. Я спачатку злёгка збянтэжыўся, але тут на вырuchu прыйшла дзяўчына, якая стаяла побач:

— Прывітанне! Запрашаем вас заўтра на адкрыццё нашай краны!

(Вось чаму, думаю, нейкая дзіўная ў іх тут атмасфера!) Кажу дзяўчыне:

— Але ж я ўжо прыйшоў.

— Сёння мы, на жаль, не працуем.

Вось гэта сапраўды «шкада». Можна, вядома, і заўтра зайсці (то-бок ужо сёння), але нейк няёмка два разы запар адкрываць адну і тую ж крану...

Брат расказаў гісторыю, якая адбылася пару гадоў таму: некалькі дзён запар у яго пад вокнамі ноччу спрацоўвала аўтасігналізацыя. Раўла доўга, не даючы спаць людзям. У адзін цудоўны дзень, дакладней у адну цудоўную ноч, брат не вытрымаў і спустыўся ўніз.

Пад вокнамі ён выявіў старадаўні «корчваген», які, не змаўкаючы, роў на ўвесь двор. Пашукаўшы і не знайшоўшы паперку з нумарам тэлефона, каб пазваніць уладальніку, ён тэзануў за ручку дзверцаў. Яны нечакана адчыніліся (лагічна: навошта зачыняць дзверы, калі ёсць такая крутая сігналізацыя?).

Далей брат успомніў, што калісьці ў маладосці быў надзвычайна аўтамеханікам: карацей, ён адкрыў капот, знайшоў сірэну, якая дзіка выла, выраў яе разам з правадамі і кінуў у багажнік аўта.

На рэзоннае пытанне на-конт магчымых адбіткаў пальцаў брат сказаў: «Дык я ж у пальчатках быў». Ну што тут скажаш? Прафесіянал!

Да чаго гэта я? Калі пад вашымі вокнамі рэгулярна вые чыясьці сігналізацыя, ёсць чалавек, які вырашыць гэту праблему фак і назаўсёды. І нават не раз, што возьме за гэта грошы.

Старэйшая дачка зрабіла сабе на сняданак аладкі з варэннем. Малодшая ўбачы-

ла і выпрасіла ў яе некалькі аладак. Атрымаўшы тое, што прасіла, уселася побач з сястрой за стол, мацае аладку ў варэнне і кажа:

— Класна, Марта, што мы з табой сяброўкі!

Дзіўна, чалавеку толькі два з паловай гады, а ўжо кеміць: у сям'і, дзе ёсць ажно чатыры сястры, быць проста сястрой недастаткова, каб атрымаць запаветную аладку. Трэба яшчэ абавязкова быць сяброўкай.

P. S. А я на усё гэта гляджу і думаю: ці тое яшчэ будзе...

Успомніўся забаўны выпадак, які адбыўся ў маёй школе гадоў трыццаць таму.

Тыя, хто вучыўся ў савецкай школе, вядома ж, памятаюць такія незразумелыя ўрокі, якія называліся «Палітінфармацыя». Падчас гэтых заняткаў савецкім школьнікам расказвалі пра палітычную абстаноўку ў свеце, падкопы праклятых імперыялістаў і ўраччых дасягненні Краіны Саветаў. Адным словам, пуская пыл у вочы. Прычым мы гэта цудоўна разумелі, але ўспрымалі тыя заняткі як данасць, прыкладна як партрэты Леніна на сцяне.

Аднойчы, калі мы вучыліся ў класе пятым, праводзіць «Палітінфармацыю» для маладых класаў даручылі старшакласнікам. І вось яны, расказваючы нам пра чарговы Пленум ЦК КПСС, працягавалі прамову таварыша Шэварднадзе. Пасля

чаго вядучы важным голасам спытаў:

— Дзеці, а вы ведаеце, хто такі таварыш Шэварднадзе?

І вось гэты момант я запаміну ўвельмі добра. Спачатку ў класе павісла цішыня, таму што ніхто ўяўлення не меў, хто такі гэты самы Шэварднадзе, а потым пачуўся гучны голас майго сябра Філіпа (пасля чаго цішыня стала ўжо магільнай):

— Грузін!

У вядучага «Палітінфармацыі» літаральна адняло мову. Астатнія старшакласнікі таксама пабялелі. Я хоць і не ведаў, хто такі Шэварднадзе, але хутка зразумеў, што цяпер у Філіпа будзе праблема, можа, нават выклічуць да дырэктара бачкоўкі.

Калі старшакласнікі адышлі ад шоку, той, хто вёў урок, абражана сказаў:

— Запомніце, дзеці, таварыш Шэварднадзе — гэта член Палітбюро ЦК КПСС! (Тут я зразумеў, што Філіпа цяпер выключыць са школы.)

Але, на шчасце, доволі хутка таварыш Шэварднадзе пакінуў Палітбюро, а неўзабаве пасля гэтага разваліўся і Савецкі Саюз, і Філіп застаўся ў нашай школе.

Да таго ж высветлілася, што мой сябар меў рацыю: таварыш Шэварднадзе сапраўды аказаўся грузінам.

P. S. Гэта было адзінае, што я запаміну за доўгія гады наведвання цудоўных урокаў пад назвай «Палітінфармацыя».

Павел ХОЛАД.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

САЛАТА «ФРАНЦУЗСКАЯ»

Спатрэбіцца: яблыкі — 2 шт., вараная яйкі — 4 шт., сырая морква — 2 шт., цыбуля — 2-3 шт., сыр — 100 г, маянэз.

Салата робіцца слаямі.

1-ы слой — цыбуля, нарэзаная тонкімі паўколцамі і запараная кіпленем, маянэз;
2-і слой — 1 яблык надзерці

на буйной тарцы, маянэз;
3-і слой — 2 яйкі, надзерці на буйной тарцы, маянэз;
4-ы слой — 1 морква надзерці на сырай тарцы, маянэз;
5-ы слой — сыр надзерці на сырай тарцы.

Паўтараем слаі: 1 яблык, 2 яйкі, 1 морква, сыр.

ДРУГОЕ ЖЫЦЦЁ

КІПЦЕЎКА

Калі ў вас у доме жывуць мурлыкі, ім дакладна спадабаецца кіпцеўка, зробленая са старога дывана. Гэта можа быць зусім просты варыянт, выкананы з невялікага кавалка. Выражце з дывана прамавугольнік і прыбіце яго да сцяны ў тым месцы, дзе шпалеры абадраныя (першая прыкмета таго, што ваш кот адчувае асабліваю любоў да гэтага ўчастка). Цяпер сцяне нічога не пагражае.

Прыкладна такім жа спосабам можна засцерагчы і дзверы, якія часта падвяргаюцца «нападу» (звычайна найбольш «небяспечнае» месца знаходзіцца каля ручкі). З драўляных рээк зрабіце раму, унутр якой змясціце адрэз дывана. Уверсе выражце адтуліну для ручкі і павесьце засцярэгу на дзверы.

Калі вы вырашылі зрабіць слуп-кіпцеўку, то для яго стварэння спатрэбіцца, акрамя дывана, адрэзак пластыкавай трубы вялікага дыяметра. Абклеіце трубу дываном, зрабіце для яе надзейную аснову і пастаўце ў патрэбным месцы.

Выкарыстоўваюць дываны таксама пры стварэнні ляжанак для дамашніх гадаванцаў.

СВЯТОЧНАЯ ФАРШЫРАВАНАЯ КУРЫЦА

Спатрэбіцца: курыца — 1,5-2 кг; чарнасліў — 8 шт.; часнок — 2 зубкі; цыбуля рэпчатая — 2 шт.; сыр — 200 г; вэндліна — 250 г; шампінёны — 300 г; перац духмяны, любімыя спецыі для курыцы, соль — на смак; маянэз. Для бліноў: алей — 1 ч. л., яйка — 1 шт., малако — 200 мл, мука — 100 г.

Для бліноў змешваем яйка, соль, муку, ваду і алей, каб не было камячоў і смажым на патэльні з двух бакоў.

Наразаем вэндліну саломкай, надзіраем сыр на буйной тарцы. Чарнасліў наразаем дробна. Абсмажваем дробна нарэзаную цыбулю і часнок. Дадаём да цыбулі грыбы. Смажым да гатоўнасці.

У тушкі курыцы аддзяляем мяса ад скуры (акуратна, каб не пашкодзіць цэласнасць скуры). Пакідаем толькі крылы і ножкі. Здымаем мяса з костак і дробна наразаем. Дадаём да іншых інгрэдыентаў, змешваем, солім, перчыым і дадаём спецыі. Атрыманай начинкай фаршыруем бліны. На край кладзём начинку і згортваем у рулет.

Выкладваем іх у скурку, надаючы натуральны выгляд тушцы.

Зверху на бліны выкладваем начинку, якая засталася. Зашываем тушку. Прывязваем да тушкі крылы і ножкі для надання курыцы «таварнага» выгляду. Лепш выкарыстоўваць яркія ніткі, каб пасля прыгатавання іх лёгка можна было выдаліць. Выкладваем на бляху, змазваем маянэзам, абсыпаем спецыямі і — у духоўку на 1 гадзіну пры 200 °C.

ЧАРНАЗЁМ З ДАСТАЎКАЙ

Чаму ва Украіне зямлю выставілі на продаж?

Вярхоўная рада прыняла закон аб зменах у Зямельны кодэкс Украіны. Дакументам прадугледжана скарачэнне дзяржаўнага рэгулявання ў гэтай стратэгічнай сферы і пашырэнне магчымасці для замежнай купляць зямлю. Выключаюцца нормы, якія абмяжоваюць магчымасць замежных фізічных і юрыдычных асоб купляць свабодна ад забудовы зямельныя ўчасткі несельскагаспадарчага прызначэння за межамі населеных пунктаў. Набываць зямлі сельгаспрызначэння замежнікам па-ранейшаму не дазваляецца. Аднак у апэціўнай заявілі, што нормы закона прапісаны так, што на практыцы дазваляць абыходзіць гэтае абмежаванне. Яшчэ адным момантам, які стаў прадметам спрэчак, стала адмена спецыяльнага дазволу для ўладальніка зямлі на перанос грунтавога покрыва, што фактычна прадугледжвае магчымасць знайсці і прадаць верхняга ўрадлівага пласта зямлі. Як вядома, суседняя краіна валодае ўнікальным прыродным багаццем — 27,8 мільёна гектараў чарназёму — 8,7 працэнта сусветных плошчаў. Чаму ва Украіне зямлю выставілі на продаж, чаго чакаць надалей?

Далей размясцілася кампанія «Аграпрасперс» (NCH) з зямельным банкам у 300 тыс. га. Гэта група кампаній, якая дае поўны комплекс тавараў і паслуг для вырошчвання збожжавых і алейных культур, фінансавання іх вытворчасці, а затым захоўвання і продажу ўраджаю на сусветных рынках. Дзейнічае група ў 11 абласцях Украіны. Асноўным інвестарам групы з'яўляецца амерыканская транснацыянальная інвестыцыйная група NCH Capital.

Аграфірма «Астарта-Кіеў» — вертыкальна інтэграваны холдынг, лідар украінскага цукровага рынку і адзін з найбуйнейшых вытворцаў малака ў краіне. Зямельны банк аграфіры налічвае 243 тыс. га.

скупляць зямлі, таму рынак будзе не занадта дынамічным і без рэзкіх змяненняў. У 2024-м канкурэнцыя паміж землекарыстальнікамі будзе адбывацца не па стаўках арэнды, а па цане выкупу зямлі ў іх пераісных уладальнікаў. І тут ключавы фактар — аб'ём і стаўка крэдытных рэсурсаў, якія прыцягваюцца для выкупу. Відавочна, што ў гэтай гонцы выйграюць менавіта буйныя аграхолдынгі, якія змогуць прыгвадзіць знешнія пазыкі пад выгадныя працэнты.

На думку спецыялістаў, зараз існуе тры асноўныя катэгорыі патэнцыйных пакупнікоў зямлі. Першая з іх — звычайныя трэйдэры, якія маюць намер зараз купіць зямлю, здаць яе на два гады ў арэнду, а з надыходам 2024-га перапрадаць. Другая катэгорыя патэнцыйных пакупнікоў — дробныя і сярэднія па маштабах бізнесу фермеры. Да куплі зямлі іх можа заахаціць жаданне пашырыць сваю вытворчасць. Але грошай у фермераў вельмі мала, хоць яны і спрабуюць акумуляваць крыху да адкрыцця рынку. Сёння яны прызнаюцца, што ў лепшым выпадку яны змогуць выкупіць каля дзясятай часткі ад плошчаў, якія цяпер арандуюць.

падаць фактычна да нуля. Але ў той жа час будзе спроба скупкі гэтых патанельных актываў, асабліва такіх стратэгічных, як зямля. Таму ва ўмовах глабальнага крызісу адкрываецца рынак зямлі, тым больш што праз год мы ўвойдем у самую пікавую фазу гэтага крызісу, — абсалютная бяспадзеда і безадказнасць з боку ўлады, — напісаў Аляксей Кушч на сваёй старонцы ў сацсетцы Facebook. Пры гэтым норма закона «100 га ў адны рукі» ва ўмовах адсутнасці эфектыўнага кантролю за канцэнтрацыяй зямлі ў фіктыўных уласніках не з'яўляецца засцерагалікам, такім чынам, лэндорды і іх кампаніі могуць ператварыцца ў кангламераты фіктыўных уласнікаў зямлі.

ЭТАПЫ І СХЕМЫ

Украіна валодае 60,3 мільёна гектараў. З іх амаль 70 працэнтаў — гэта ўрадлівыя палеткі. Большасць з іх — зямлі сельскагаспадарчага прызначэння, з якіх 17 млн га перададзены ў арэнду. Паводле ацэнкі экспертаў, сумарна рынак зямлі ў 2021—2022 гадах складзе да 4 мільёнаў гекта-

ІНТАРЭС

ЛАТЫФУНДЫСТАЎ

Ва Украіне сфарміравалася ўнікальная трыяда землекарыстальнікаў: асабістыя гаспадаркі, фермеры, а таксама буйныя аграхолдынгі. Прычым у распараджэнні апошніх цяпер далёка не ўся зямля краіны. Напрыклад, 100 найбуй-

ШТО ПАЧЫМ?

Са стартам рынку 7 мільёнаў уладальнікаў зямельных участкаў тэарэтычна могуць прадаць свае надзелы. Але, згодна з рознымі сацыялагічнымі апытаннямі, зрабіць гэта цяпер маюць намер толькі 6—15% респандэнтаў. Цвёрда вырашылі прадаць свой пай усяго 3% уладальнікаў, сведчыць апошняе даследаванне Украінскага інстытута будучыні. І яшчэ 10% адкладаюць прыняцце рашэння да высвятлення пытання аб перспектываў уцяны цане.

Агульны аб'ём інвестыцый на рынку зямлі ў 2021—2022 гадах складзе каля \$2-3 млрд, якія будуць укладзены ў асноўным буйнымі аграхолдынгамі, фермерамі і спекулянтамі, набліжанымі да чыноўнікаў. Купля будзе ажыццяўляцца як за кошт прыцягнення крэдытных рэсурсаў пад заклад зямлі ва ўкраінскіх банках, так і за мяжой — у заходніх пенсійных, венчурных і інвестыцыйных фондах.

Кошт будзе фарміравацца рынкам — па дамоўленасці бакоў

раў. На чвэрць гэта будзе купля палеткаў фермерамі і аднаасобнікам, але ў асноўным — гібрыднага аперацыі буйных кампаній, банкаў і аб'яднаных тэрытарыяльных таварыстваў (грамадаў), адзначыла ukraina.ru.

Рынак зямлі сельгаспрызначэння будзе запускаяцца ў некалькі этапаў. З 1 ліпеня 2021 года зямлю змогуць купіць толькі фізічныя асобы, якія з'яўляюцца грамадзянамі Украіны. Максімальны памер — 100 гектараў на чалавека (у першым чытанні прапаноўвалася прадаваць да 10 тыс. га аднаму пакупніку). З 1 студзеня 2024 года разам з фізічнымі асобамі зямлю змогуць купляць таксама юрыдычныя асобы з украінскай структурай уласнасці, тэрытарыяльныя абшчыны і дзяржава. Пры гэтым максімальны памер куплі можа складаць 10 тыс. гектараў.

Замежнікі (фізічныя і юрыдычныя асобы) змогуць набываць зямлю толькі ў выпадку станоўчага галасавання на ўсеўкраінскім рэфэрэндуме. Калі ён будзе праведзены — пакуль невядома. Аднак дэ-факта ў краіне даўно дзейнічае нелегальны рынак зямлі. Як заўважыла ukraina.ru, прыдуманна мноства схем абыходу мараторыя: мяняюць мэтавае прызначэнне сельгаспалеткаў, бяруць іх у арэнду на 49 гадоў, а потым прадаюць карпаратыўныя правы, канфіскоўваюць праз суд у якасці пагажэння фіктыўных даўгоў уласніка зямельнага паю і г. д. У выніку велізарная колькасць сельгаспадарчых палеткаў знаходзіцца сёння ў нелегальным выкарыстанні.

нейшых аграхолдынгаў апрацоўваюць толькі каля 15 працэнтаў сельгасугоддзяў краіны. Таму буйныя гульцы і зацікаўлены ў адкрыцці рынку зямлі.

Паводле рэйтынгу, складзеным выданнем latifundist.com, найбуйнейшым латыфундыстам ва Украіне з'яўляецца кампанія «Кернел», якая апрацоўвае зямлі ў адзінаццаці абласцях краіны. Летась яе зямельны банк налічваў звыш паўмільёна гектараў. «Кернел» — вядучы ў свеце і найбуйнейшы ва Украіне экспарцёр сланечнікавага алею, ключавы пастаўшчык сельскагаспадарчай прадукцыі з рэгіёна Чарнаморскага басейна на сусветных рынках.

UkrLandFarming — найбуйнейшы трымальнік зямель у 22 абласцях Украіны. У 2019 годзе зямельны банк кампаніі складаў 475 тыс. га. UkrLandFarming спецыялізуецца на вырошчванні сельскагаспадарчых культур і вытворчасці цукру з цукровых буракоў, а таксама гадуе буйную рагатую жывёлу, у першую чаргу для вытворчасці ялавічыны і малака. Акрамя таго, кампанія вырабляе насенне, скуры і займаецца дыстрыбучыяй разнастайнай сельскагаспадарчай сыравінай.

«Міронаўскі хлебпрадукт» (МХП) — вертыкальна інтэграваная група кампаній, у склад якой уваходзіць больш за 30 прадпрыемстваў у розных абласцях Украіны. Зямельны банк МХП налічвае 370 тыс. га ў сямі абласцях Украіны. «Міронаўскі хлебпрадукт» — бясспрэчны лідар на ўкраінскім рынку кураціны.

дагавора куплі-продажу. Украіна — краіна вялікая, у розных яе рэгіёнах існуюць розныя кліматычныя зоны, таму цэннік на зямлю таксама будзе адрознівацца. Цяпер у сярэднім па Украіне памер нарматыўнай грашовай ацэнкі зямлі складае 27 500 грыўняў (каля тысячы долараў) за гектар ралі, хоць па краіне цэны вагаюцца ад 20 да 30 тыс. грн (\$720—1080) за адзін га. Рэальны кошт будзе некалькі вышэйшы. Па грыбных падліках, сярэдняя цана гектара на старце будзе вагацца ў межах \$1,5—2 тыс.

Спецыялісты прагназуюць, што да 2024 года — моманту выхату на рынак цяжкавагавіоў — расцэнкі істотна не змяняцца. Асноўныя карыстальнікі не гатовы масава

І трэцяя катэгорыя прэтэндэнтаў на зямлю — гэта прадстаўнікі інтарэсаў буйных аграхолдынгаў у асобе давераных фізічных асоб з ліку топ-менеджараў кампаній, членаў сям'і ўласнікаў прадпрыемстваў і г. д. Большасць холдынгаў настроены паводзіць сябе на рынку зямлі стрымана, па меншай меры першыя два гады.

НА ПЕРЫФЕРЫІ

Украінскі эканаміст, эксперт інстытута Growford Аляксей Кушч падкрэслівае, што адкрыццё рынку зямлі ўтойвае масу небяспек і можа прывесці да абеззямельвання ўкраінскіх сялян. «Свет уваходзіць у эпоху глабальнага крызісу, калі цэны на актывы будуць

Замежнікі (фізічныя і юрыдычныя асобы) змогуць набываць зямлю толькі ў выпадку станоўчага галасавання на ўсеўкраінскім рэфэрэндуме. Калі ён будзе праведзены — пакуль невядома. Аднак дэ-факта ў краіне даўно дзейнічае нелегальны рынак зямлі.

На думку сваятніка экс-прэм'ер-міністра Украіны Мікалая Азарова Сяргея Заваротняга, ЗША працягваюць рэалізоўваць схемы па атрыманні звышпрыбыткаў. Цяпер галоўная мэта — прыватызцыя дзяржаўных зямель ва Украіне. У гэтым «зацікаўлены амерыканскія прадстаўнікі сусветнага фінансаванага капіталу: Чыкагская таварная біржа, інвестыцыйная кампанія The Vanguard group, харчовая кампанія Cargill inc., шматгаліновыя транснацыянальныя кампаніі Monsanto», лічыць Заваротні.

З-за адкрыцця рынку зямлі Украіна ў найбліжэйшай будучыні можа пазбавіцца аграрнага патэнцыялу, як калісьці яна страціла прамысловы. Пра гэта тэлеканалу КРТ заявіў кіраўнік украінскага аналітычнага цэнтру «Трэці сектар» Андрэй Залатароў. Па яго словах, сёння ва Украіне многія людзі «са светлымі тварамі» распяваюць пра тое, што глыбінка жывыя пасля з'яўлення там эфектыўных уласнікаў. Пры гэтым эксперт нагадваў, што чвэрць стагоддзя таму тое ж самае гаварылася аб эфектыўных уласніках прамысловых прадпрыемстваў. Залатароў адзначыў, што ніхто не думае аб сацыяльнай цане, і папярэды аб рызыцы таго, што ў выніку рэформы ад 3,5 да 5 мільёнаў украінцаў стануць «лішнімі людзьмі». «Перспектыва — краіна перыферыянага капіталізму. Прычым не факт, што будзе забяспечана яе эцэласнасць», — заўважыў эксперт.

Пётр ДУНЬКО.

ИЗВЕЩЕНИЕ

Государственное производственное объединение

«МИНСКСТРОЙ»

ДОВОДИТ ДО СВЕДЕНИЯ ЗАИНТЕРЕСОВАННЫХ ЛИЦ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ И ДОПОЛНЕНИЙ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ О СТРОИТЕЛЬСТВЕ ЖИЛЫХ ПОМЕЩЕНИЙ ОБЪЕКТА

«Комплексный проект застройки жилой территории в границах улиц Притыцкого, Скрипникова, Олинцова, Лобанка (микрорайон № 3)». Жилые дома №№ 24а, 24б по генплану.

Очередь строительства 5.2.

Жилой дом № 24б по генплану, гараж-стоянка 24б-1 по генплану,

опубликованную в газете «Звязда» от 26 января 2021 года № 14 (29383):

В соответствии с решением Мингорисполкома от 29 апреля 2021 № 1341 «Об изменении решения Мингорисполкома от 19 марта 2020 № 829» застройщику строительство 197 жилых помещений объекта необходимо осуществить в установленном порядке для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, по направлениям административных районов г. Минска. На другую часть жилых помещений объекта разрешено заключать договоры создания объектов долевого строительства с гражданами, не состоящими на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, в том числе индивидуальных предпринимателями и (или) юридическими лицами.

Количество объектов долевого строительства, предлагаемых для заключения договоров на коммерческой основе:

Для заключения договоров создания объектов долевого строительства на дату опубликования настоящих изменений и дополнений в декларацию по объекту предлагается 20 (двадцать) однокомнатных квартир:

- № 51 (11 этаж, общая площадь – 43,71 кв. м), № 52 (11 этаж, общая площадь – 43,14 кв. м), № 56 (12 этаж, общая площадь – 43,71 кв. м), № 57 (12 этаж, общая площадь – 43,14 кв. м), № 60 (13 этаж, общая площадь – 45,44 кв. м), № 61 (13 этаж, общая площадь – 43,47 кв. м), № 62 (13 этаж, общая площадь – 42,91 кв. м), № 90 (19 этаж, общая площадь – 45,44 кв. м), № 91 (19 этаж, общая площадь – 43,47 кв. м), № 92 (19 этаж, общая площадь – 42,91 кв. м), № 95 (20 этаж, общая площадь – 45,44 кв. м), № 96 (20 этаж, общая площадь – 43,47 кв. м), № 97 (20 этаж, общая площадь – 42,91 кв. м), № 189 (19 этаж, общая площадь – 45,44 кв. м), № 190 (19 этаж, общая площадь – 43,47 кв. м), № 191 (19 этаж, общая площадь – 42,91 кв. м), № 195 (20 этаж, общая площадь – 43,47 кв. м), № 196 (20 этаж, общая площадь – 42,91 кв. м), № 275 (20 этаж, общая площадь – 48,3 кв. м), № 276 (20 этаж, общая площадь – 49,47 кв. м) с учетом приобретения машино-мест в гараж-стоянке 24б-1 по генплану в составе объекта строительства.

Объект долевого строительства – квартира с машино-местом.

Сведения об этапах строительства и сроках его реализации:

Срок начала строительства объекта – 20 октября 2020 года.

Нормативная продолжительность строительства объекта 21,5 месяца.

Предполагаемый срок завершения застройщиком строительства объекта и ввода в эксплуатацию в соответствии с проектом организации строительства – 3 августа 2022 года.

Цены на объекты долевого строительства:

Стоимость строительства 1 квадратного метра общей площади жилых помещений без выполнения внутренних отделочных работ в текущих ценах для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, в том числе индивидуальных предпринимателей и (или) юридических лиц, составляет:

- 3 199,00 белорусских рублей, при условии оплаты согласно графику платежей;

- 3 099,00 белорусских рублей, при 100 % оплате всей суммы по договору создания объекта долевого строительства в течение 7 (семи) банковских дней, со дня регистрации договора в Мингорисполкоме.

Стоимость машино-места составляет 23 395,77 белорусских рублей.

Условия оплаты:

При условии оплаты согласно графику платежей к договору создания объектов долевого строительства по жилому помещению первоначальный взнос составляет 15 % от стоимости объекта долевого строительства, оставшаяся сумма по договору оплачивается ежемесячно до конца строительства в соответствии с графиком платежей к договору создания объекта долевого строительства. Оплата должна быть произведена должником в течение 7 (семи) банковских дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме.

Государственное производственное объединение «Минскстрой» изменяет условия оплаты для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, по направлениям административных районов г. Минска.

Первоначальный взнос при условии оплаты согласно графику платежей по жилому помещению составляет 35 % от стоимости объекта долевого строительства, оставшаяся сумма по договору оплачивается ежемесячно до конца строительства в соответствии с графиком платежей к договору создания объекта долевого строительства. Иные условия по оплате строительства объектов долевого строительства остаются без изменений.

Условия ознакомления с объектами долевого строительства и ходом работ по ним: ознакомиться можно в офисе застройщика ГПО «Минскстрой».

Для заключения договоров необходимы паспорт и личное присутствие лица, с которым будет заключаться договор (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей – уставные документы).

Заявления о заключении договоров будут приниматься (регистрироваться) в порядке живой очереди через 5 календарных дней, а договоры создания объектов долевого строительства будут заключаться через 7 календарных дней после опубликования настоящего извещения по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13а, каб. 105 (режим работы: пн – чт – с 8.30 до 17.45, пт – с 8.30 до 16.30, тел.: 327-52-36, 226-03-01) непосредственно с гражданами, подавшими заявления, либо с их представителями, действующими на основании доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке.

Заместитель генерального директора Д.В. Гуриненко

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) информирует о проведении

открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего РУП «БЕЛПОЧТА» (Продавец)

Лот № 1: помещение многофункционального с/инв. № 622/D-31951, 51,1 кв. м, Адрес: Минская обл., Столбковский р-н, Деревянский с/с, аг. Деревяная, ул. Набережная, 5Б-2. Начальная цена – 1 базовая величина.

Лот № 2: помещение многофункционального с/инв. № 622/D-31953, 64,3 кв. м, Адрес: Минская обл., Столбковский р-н, Деревянский с/с, аг. Деревяная, ул. Набережная, 5Б-4. Начальная цена – 1 базовая величина.

Аукцион состоится 08.06.2021 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52

www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by УНП 19005182

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 400/С-107487 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад лаков и красок), общей площадью 63,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6А/3.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 440100000001009516, площадью 0,0307 га (назначение – для обслуживания склада лаков и красок), по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6А/3.

Начальная цена продажи – 82 914,42 руб. (восемьдесят две тысячи девятьсот четырнадцать рублей сорок две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 8 291 руб. (восемь тысяч двести девяносто один рубль).

Продавец – Открытое акционерное общество «Химремонт», 246026, г. Гомель, ул. Химзащитная, 4. Тел. +375-232-23-12-69.

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 8-0152-55-87-70.

Условия проведения аукциона: возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи объекта; срок заключения договора купли-продажи – 10 рабочих дней с даты проведения аукциона.

Условия оплаты – договорными сторонами. Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBY2X, УНП 500833225.

Аукцион состоится 19 мая 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208.

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/auction/

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 30.01.2021 г.

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18.

Последний день приема заявлений – 17 мая 2021 г. до 15.00.

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» https://grino.by/auction/

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Продавец: Открытое акционерное общество «ВИСТАН», 210627, г. Витебск, ул. Димитрова, 36/7, тел.: 8 (0212) 608605, 8 (0212) 60-85-95.

Лот № 1. Изолированное помещение с/инв. № 200/D-190273 площадью – 309 кв. м, назначение – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Димитрова, 36/2-3. Расположено на 1-м, 2-м этажах.

Нач. цена: 91 200,00 бел. руб. с учетом НДС. Задаток: 9 120,00 бел. руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 26.05.2021 в 11.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок приема документов: с 06.05.2021 с 08.30 по 25.05.2021 до 17.30. Имущество расположено на зем. участке с кадастровым № 24010000002000413 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Димитрова, 36 (проезд аренды). Ранее опубликованное извещение: газета «Звязда» 21.01.2021.

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № ВУ93МТБВ30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВКВ22, УНП 390477566. Условия аукциона: победитель торгов (единственный участник торгов) обязан в течение 10 (десяти) раб. дней с даты проведения торгов возместить затраты по подготовке документации в сумме 483,93 бел. руб. с НДС на р/с, указанный в протоколе торгов и затраты на организацию и проведение торгов; заключить договор купли-продажи в течение 15 рабочих дней с даты проведения торгов, оплатить предель торгов в течение 30 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 20.13.2013 № 111, в котором указано участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чет, указанный в извещении, с отметкой банка; орг. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – нотариально удостоверенная доверенность, подтверждающая гос. регистрацию орг. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранному орг. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда орг. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность, подтверждающая гос. регистрацию орг. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководителя орг. лица – также документ, подтверждающий его полномочия.

Организатор аукциона вправе в любое время отозвать заявку с даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информация можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, market.vb.by. Ознакомиться с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел.: +375 (33) 378-57-36, +375 (212) 60-85-95 – Титок Оксана Михайловна.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению РУСП «Минское племпредприятие» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже:

Лот № 1: квартира в блокированном жилом доме с/инв. № 621/D-66827 общей площадью – 35,9 кв. м, расположенная по адресу: Минская область, Несвижский район, Несвижский с/с, д. Фольварковцы, 11-2. Начальная цена – 1 719,97 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 171,997 бел. руб.

Лот № 2: квартира в блокированном жилом доме с/инв. № 621/D-66828 общей площадью – 19,3 кв. м, расположенная по адресу: Минская область, Несвижский район, Несвижский с/с, д. Фольварковцы, 7-1. Начальная цена – 1 079,96 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 107,996 бел. руб.

Лот № 3: квартира в блокированном жилом доме с/инв. № 621/D-66828 общей площадью – 20,5 кв. м, расположенная по адресу: Минская область, Несвижский район, Несвижский с/с, д. Фольварковцы, 7-1. Начальная цена – 1 147,11 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 114,711 бел. руб.

Лот № 4: квартира в блокированном жилом доме с/инв. № 621/D-66825 общей площадью – 19,6 кв. м, расположенная по адресу: Минская область, Несвижский район, Несвижский с/с, д. Фольварковцы, 5-1. Начальная цена – 999,91 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 99,991 бел. руб.

Лот № 5: квартира в блокированном жилом доме с/инв. № 621/D-66826 общей площадью – 20,1 кв. м, расположенная на земельном участке с кадастровым номером 624283506101000004 площадью 0,2309 га (общее долевое право аренды) по адресу: Минская область, Несвижский район, Несвижский с/с, д. Фольварковцы, 5-2. Начальная цена – 1 025,41 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 102,541 бел. руб.

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 624283506101000004 площадью 0,2309 га (общее долевое право аренды) по адресу: Минская область, Несвижский район, Несвижский с/с, д. Фольварковцы, 5-2. Начальная цена лотов снижена на 10 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB 3011802600169330000 в ЦБУ № 7010АО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBY2X,

напряжением до 1000 вольт, пл. 0,0006 га.

Лот № 4: квартира в блокированном жилом доме с/инв. № 621/D-66825 общей площадью – 19,6 кв. м, расположенная по адресу: Минская область, Несвижский район, Несвижский с/с, д. Фольварковцы, 5-1. Начальная цена – 999,91 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 99,991 бел. руб.

УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Аукцион состоится 04.06.2021 г. в 10.30 по адресу: г. Гродно, ул. Карла Маркса, д. 29, 4-й этаж, актовый зал.

Организатором аукциона является РУП «Белпочта»

в лице Гродненского филиала РУП «Белпочта»,

находящегося по адресу: г. Гродно, ул. Карла Маркса, 29.

На аукционе выставляются право заключения договора аренды недвижимого имущества.

Лот № 1. Помещение на 2-м этаже площадью 11,4 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., г. Гродно, ул. Калиновская, 75-2, изолированное помещение, помещение связи, срок аренды – 5 лет, начальная цена продажи – 48 руб. 17 коп., размер задатка – 4 руб. 82 коп., целевое использование – размещение офисов, под производственные цели (за исключением вредных производств), оказание услуг, осуществление торговли, под складские помещения.

Лот № 2. Помещение на 2-м этаже общей площадью 94,1 (20;0; 72;6; 1;5) кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., г. Гродно, ул. Максима Горького, 24-38, изолированное помещение, отделение связи, срок аренды – 5 лет, начальная цена продажи – 397 руб. 57 коп., размер задатка – 39 руб. 76 коп., целевое использование – размещение офисов, под производственные цели (за исключением вредных производств), оказание услуг, осуществление торговли, под складские помещения.

Условия участия в аукционе устанавливаются в соответствии с Положением о порядке определения размера арендной платы при сдаче в аренду капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, утвержденных Указом Президента Республики Беларусь от 29.03.2012 года № 150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом» (далее – Положение). При установлении коэффициента от 0,5 до 3,0 включительно, определенного п. 8.2 Положения, при расчете арендной платы применяется коэффициент в размере 3,0.

Документы на участие в аукционе принимаются с 06.05.2021 г. по 03.06.2021 г. в рабочее время (с 8.30 до 17.15 по адресу: г. Гродно, ул. Карла Маркса, д. 29, 3-й этаж, каб. 302), документы, поданные после 16.00 03.06.2021 г., не рассматриваются.

Порядок оформления участия в аукционе, а также порядок проведения аукциона определены Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденных постановлением Совета Министров от 08.08.2009 г. № 1049.

Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе:

- перечисляет задаток на р/с BY42AKBB301200060006400000, ГОУ № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBBY2X, УНП 500826554, Гродненский филиал РУП «Белпочта»;

- подает заявление на участие в аукционе;

- заключает соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;

- представляет копию платежного документа о перечислении задатка.

Помимо указанных документов:

- физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность;

- индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации, документ, удостоверяющий личность;

- юридическое лицо (резидент Республики Беларусь) – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; нерезидент – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.

Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.

Копии документов представляются без нотариального засвидетельствования.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за предмет аукциона. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на субсчет арендодателя сумму, за которую продажен предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона под роспись.

В случаях если победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) не подписал протокол результатов аукциона, не уплатил сумму, по которой продан предмет аукциона, не возместил организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение аукциона, не подписал договор аренды, а также в случае если участник аукциона отказался объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным, указанными лицами уплачивается штраф в размере 20 базовых величин.

Договор аренды по результатам проведения аукциона заключается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.

Телефон для справок: (8-0152) 68-59-96, факс (8-0152) 72-31-23.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона возмещает Организатору аукциона затраты на организацию и проведение результативного аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Торги проводятся в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 17.06.2011 № 253 «Об отдельных вопросах купли-продажи жилых домов (квартир) сельскохозяйственного назначения».

Предъявлять извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 29.01.2021, 27.03.2021, 15.04.2021 г.

Аукцион состоится 20.05.2021 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19.05.2021 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: 8 (017) 516-80-65, 8 (029) 102-21-17, 516-80-64, Контактные телефоны для осмотра: 8 (01770) 5-32-93; 5-39-068 (029) 366-44-62.

УНП 10014804

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Table with 2 columns: Field (Organizator, Prodavets, Predmet) and Value (ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. etc.)

Предмет электронных торгов: Недвижимое имущество, расположенное по адресу: Гомельская обл., Калинковичский р-н, Липовский с/с, аг. Липов, ул. Советская, 26

Table with 4 columns: Lot No, Name, Area, Inventory No. Row 1: Здание комплексного приемного пункта, 161,4 кв. м, 333/С-24121

Сведения о земельном участке: пл. 0,0415 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания комплексного приемного пункта

Начальная цена с НДС 20 % - 10 437,56 бел. руб. Недвижимое имущество, расположенное по адресу: Гомельская обл., Калинковичский р-н, Липовский с/с, д. Мироненки, ул. Советская

Сведения о земельном участке: пл. 0,2308 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания столовой

Начальная цена с НДС 20 % - 204 618,13 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона...

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения электронных торгов

Условия оплаты предмета аукциона: Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Способ оплаты: единовременным платежом или в рассрочку до 24 месяцев с оплатой ежемесячно равными частями по заявлению покупателя. Рассрочка оплаты с ежемесячной индексацией платежей, исходя из индексов цен производителей промышленной продукции производственно-технического назначения, со дня заключения договора купли-продажи предоставляется покупателю на срок, указанный в заявлении о ее предоставлении, при заключении договора купли-продажи, но не более 24 месяцев. При этом размер первоначального платежа должен составлять не менее 20 % цены его продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 3 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 22.06.2021 с 11:00 до 12:00

Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 18.06.2021 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные: Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (44) 704-92-06 E-mail: info@ipmtorgi.by

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 27.05.2021 г. по продаже имущества Берестень С.П. прицеп «RYDWAN A2700», 2005 г. в., начальная стоимость 930 руб.

На сайте belkonfiskat.by размещена информация о торгах. Справки по тел. 8 (017) 3639489.

ООО «Фрондера» информирует о том, что аукцион по продаже имущества КНТУП «Изолюкминпром» (Минский р-н, аг. Гатово), назначенный на 30.05.2021, перенесен на 31.05.2021 (понедельник). Полное извещение о проведении торгов было опубликовано в газете «Звезда» 29.04.2021. Подробнее по тел. 8 (029) 308 28 97

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже незавершенного строительством жилого дома и земельного участка в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в г. Гродно 8 июня 2021 года

Table with 7 columns: Lot No, Location, Area, Characteristics, Estimated Value, Starting Price, Sum. Row 1: Гродненская область, г. Гродно, ул. Аланаса Цыхуна, 26 (У-294, микрорайон «Заболотье»), 0,0985, 338,56, 18 308,10 (1 419,96; 16 888,14), 3 600

* - Земельный участок предоставляется в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Возможности подключения к вентилоподборным сетям водоснабжения, газоснабжения, электроснабжения и пр. и точки подключения определяются проектом. Земельный участок может иметь ограничения и обременения. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 - земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительство и обслуживание жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме).

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителем аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; продолжить строительство не позднее одного года со дня государственной регистрации возникновения права на земельный участок, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 30.05.2019 г. № 371 - О возмещении затрат на строительство объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры»

Аукцион состоится 8 июня 2021 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в указанном размере, перечисляемый на расчетный счет BY24 АКВВ 3012 0000 4181 0400 0000 Гродненское областное управление № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКВВВ2Х, УНП 590727594, получатель - коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению.

Предоставить в коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы: заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

дополнительно представляются: гражданским - копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина - нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан - документ, удостоверяющий личность.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 с 12 мая по 2 июня 2021 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, вызвавший согласие на приобретение земельного участка как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан: внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения (информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участника аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись); выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома, один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона продажи несостоявшимся, решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.

Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны: + 375 (152) 626055, 626056. Адрес сайта коммунального унитарного предприятия по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»: http://gcn.by/

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИНФОРМИРУЕТ О ПРОВЕДЕНИИ

07.06.2021 АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Лот № 1: Изолированное помещение с инв. № 700/D-85447 - Нежилое изолированное помещение, общ. пл. 1478,4 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Белинского, 3.

Изолированное помещение с инв. № 700/D-85854 - Изолированное помещение образовательного, воспитательного и научного назначения, общ. пл. 744,9 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Белинского, 3-2.

Изолированное помещение с инв. № 700/D-85857 - Бомбоубежище, общ. пл. 184,9 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Белинского, 3.

Изолированное помещение с инв. № 700/D-85450 - Нежилое изолированное помещение, общ. пл. 42,3 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Белинского, 3.

Лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 74010000002000531 (площадь - 1,0722 га, право постоянного пользования, доля в праве 197/1000). Отдельный земельный участок для обслуживания лота № 1 не выделен.

Начальная цена продажи: 1 176 387,39 белорусской рубль с учетом НДС. Аукцион состоится 07 июня 2021 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Организатора аукциона ipo.by.

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, Mogilev@ipo.by. До информации можно получить по тел.: +37522-72-41-14, +37529-624-26-25, +37529-550-09-56 и на сайте ipo.by.

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Table with 2 columns: Field (Organizator, Prodavets, Operator, Adress) and Value (ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. etc.)

Предмет электронных торгов: Здание магазина (общ. пл. 98,7 кв. м, инв. № 600/С-16553, составные части и принадлежности: сарай).

Сведения о земельном участке: пл. 0,1334 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений магазина

Начальная цена лота с НДС 20 % - 24 255,33 бел. руб. (сложена на 30 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBV2Х, УНП 191021390, получатель платежа - ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов: Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установленные регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 20.03.2021

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 18.05.2021 в 12.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 17.05.2021 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06 E-mail: auction@cpo.by

Информация о проведении открытого аукциона 7 июня 2021 г. по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в г. Смолевичи

Организатор аукциона: Смолевичский районный исполнительный комитет, 222201, г. Смолевичи, ул. Советская, д. 125

Table with 6 columns: Lot No, Address, Cadastre No, Area, Purpose, Starting Price. Rows 1-5: г. Смолевичи, ул. В. Купревича, 2; г. Смолевичи, ул. Т. Костюшко, 14; г. Смолевичи, пер. Апрельский, д. 6; г. Смолевичи, ул. В. Быкова, 31; г. Смолевичи, ул. И. Мележа, 7

Аукцион состоится 7 июня 2021 г. в 15.00 в Смолевичском районном исполнительном комитете по адресу: г. Смолевичи, ул. Советская, д. 125, зал заседаний.

Извещения о проведении аукциона размещены на сайтах: Государственного комитета по имуществу: https://au.nca.by/, http://rit.by/ru/, Смолевичского райисполкома: isp@smolevichy.gov.by.

Нефармат

НИКОЛІ НЕ ПОЗНА

Прагату маленькую дзяўчынку Арыну Рудніцкую ведаюць амаль усе ў Брэсце. Грошы на яе выратаванне збіралі працаўнікі і пенсіянеры, чыноўнікі і дыпламаты, спартсмены і дзеячы культуры. Яе можна выратаваць, але сума патрабавання, паводле мекра адной асобна ўзятай сям'і, астраманічная — крыху больш за 2 мільёны 250 тысяч долараў.

У канцы 2020 года Арыне Рудніцкай паставілі дыягназ — спінальная мышачная атрафія (СМА) другога тыпу. Гэта рэдкае генетычнае захворванне, абумоўленае «паломкай» гена. Дарэчы, у Беларусі толькі адзін спецыяліст выстаўляе такі дыягназ. Калі дзіця з названай хваробай не пачаць лячыць своечасова, да двух гадоў яно акажацца ляжачым інвалідам. Дзіця са СМА паступова страчвае здольнасць трымаць галоўку, адбываецца парушэнне глытальнай функцыі, яму становіцца цяжка дыхаць. Працягласць жыцця такіх пацыентаў рэдка перавышае 20 гадоў. Пры гэтым разумовыя здольнасці малага захоўваюцца, яно поўнаасоўсвядомлена сваю немаг і адчувае, як цела паступова і настойліва перастае яго слухацца. І чым раней пачынаецца лячэнне, тым больш шанцаў на поспех.

Сёння ў свеце вядомыя тры асноўныя лякарствы ад спінальнай мышачнай атрафіі. Курс лячэння кожным з іх абходзіцца прыкладна аднолькава. Але для Арыны найбольш падыходзіць укол Zolgensma амерыканскай вытворчасці, які робіцца адзін раз і на ўсё жыццё. Каштуе ён каля 2,3 мільёна долараў. Гэты прэпарат на базе віруса запускаяецца ў арганізм і займае той самы «паламан» гена. Праўда, папярэдне трэба правесці сумяшчальнасць арганізма з лякарствам. І кроў Арыні ўжо паслалі на аналіз у лабараторыю, якая знаходзіцца ў Нідэрландах. Укол неабходна ўвесці не пазней чым праз месяц з

дня здычы аналізаў. Так што працэс, можна сказаць, запущаны.

Лякарства, пра якое ідзе гаворка, з'яўляецца інавацыйнай распрацоўкай амерыканскіх вучоных. У саміх Штатах яно адобрана толькі ў 2019 годзе. У Беларусі прэпарат пакуль не зарэгістраваны. Таму Міністэрства аховы здароўя адмовіла Рудніцкім у дапамозе па закупцы лякарства.

Спачатку яны спадзяваліся на цуд. Справа ў тым, што ёсць магчымасць выйграць укол Zolgensma у латарэю. Такі розыгрыш праводзіць вытворца — роўна 100 доз ён дорыць дзецям з розных краін свету, дзе не лечыцца СМА. Трэба толькі прадставіць дакументы аб адпаведнасці дзіцяці пэўным крытэрыям. Арыне зрабілі аналізы, і дзяўчынка была дапушчана да ўдзелу ў латарэі. Дарэчы, менавіта ў гэтай латарэі ўжо атрымалі жыццё тры беларусы: Софія Жагунь з Ляхавіч, Даша Шапятаўская з Наваполацка і Даніла Дзянісаў з Мінска. Арыне тым разам не пащадвала. Чакаць новага розыгрышу няма часу.

Трэба аддаць належнае бацькам Арыны — Арцэму і Кацярыне Рудніцкім. З хваробай дачкі, са зборам сродкаў яны ўжо прайшлі не адзін круг пекла, але не здаліся, не апусцілі рукі. Яны адкрылі рахункі ў банку, завялі нумар мабільнага аператара МТС, які можна папаўняць, накіравалі лісты з просьбамі куды толькі можна. Падлічылі: калі кожны беларус ахвяруе 3 рублі — дзяўчынку можна падарыць жыццё!

І паволі пачаліся паступленні. Людзі пералічвалі, хто колькі змог. Артысты выступалі з дабрачыннымі канцэртамі, дыпламаты з дыпмісіяй, акрэдытаваныя ў Брэсце, правялі тэнісныя турніры, а прызавы фонд перавялі сям'і Рудніцкіх. Апарат гарвыканкама сабраў грошы на навагодні карпаратыўны і вырашыў яго не праводзіць, а суму перавесці на рахунак Арыні. За некалькі месяцаў набылася 340 тысяч дола-

раў. На адрас нашай газеты таксама прыйшоў ліст з просьбай да нашых чытачоў аб дапамозе.

...Нядаўна стала вядома, што прадпрыемства «Савушкін прадукт», дзе працуюць бацькі дзяўчыны, заявіла аб гатоўнасці пералічыць вялікую суму на лячэнне дзіцяці. Гэта сума стане вырашальнай. Але для сям'і каштоўны кожны рубель, лячэнне не скончыцца ўвядзеннем уколу, спатрэбіцца новыя абследаванні, кансультацыі, якія вымагаюць сродкаў. І ў гэтым сэнсе любая наша з вамі дапамога будзе вельмі дарэчы.

Нядаўна гутарыла з адной жанчынай-сенатарам. Яна сказала, што пасля дабрачыннага мерапрыемства, арганізаванага ёю для дзіцячага дома сямейнага тыпу, адчула сябе больш шчаслівай. Думаю, што гэта якраз той выпадак, калі кожны можа стаць крышачку больш шчаслівым, калі аддаць хоць кавалачак, маленечкую іскрынку надзеі на лепшае іншаму. Уявіце, нашы з вамі тры, пяць, дваццаць рублёў могуць паўплываць на жыццё і здароўе дзіцяці! Гэта ж так проста — ахвяраваць адной піцай, пірагом ці пачкам дарагіх цыгарэт.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Р. С. Калі матэрыял быў падрыхтаваны і стаў ужо на паласе газеты, якую вы разгортваеце сёння, стала вядома, што збор закрыты — патрэбная сума сабраная цалкам! І мы з вялікай радасцю за Арыну здымаем з друку лістоўку з нумарамі рахункаў. Але гэта не значыць, што тэмысі з нас спазніўся з дапамогай, не паспеў зрабіць унёсак у справу выратавання жыцця. Кожны дзень просьбы аб дапамозе паступаюць з экрану тэлевізара, размяшчаюцца ў газетах і інтэрнаце. Прыклад Арыны Рудніцкай паказвае, што чалавечая спагада здольная зрабіць, на першы погляд, немагчымае. І нашы з вамі тры рублі могуць стаць вырашальнымі для іншага дзіцяці, якое чакае і спадзяецца. Пералічыце і станце крышачку шчаслівейшыя!

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	5.23	20.50	15.27
Віцебск	5.08	20.45	15.37
Магілёў	5.13	20.40	15.27
Гомель	5.16	20.31	15.15
Гродна	5.40	21.05	15.25
Брэст	5.46	20.59	15.13

Месяц

Апошняя квадра 3 мая.
Месяц у сузор'і Рыб.

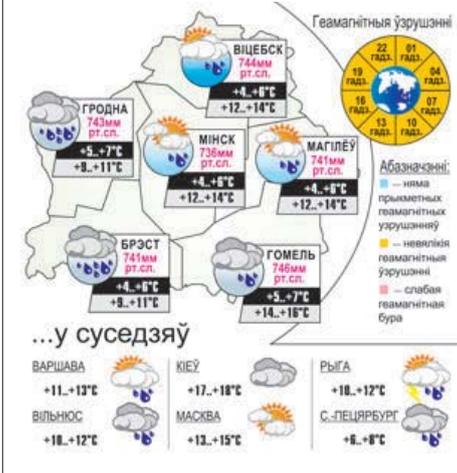
Імяніны

Пр. Аляксандры, Анатоля, Георгія, Івана, К. Паўліны, Юдзіты, Антона, Арцёма, Георгія, Дамініка, Філіпа, Эдуарда.

Фота Анатоля КІШЧУКА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

6 МАЯ

1761 год — нарадзіўся Станіслаў Баніфацый Юндзіл, беларускі батанік, заолог і прыродазнавец, адзін з першых даследчыкаў расліннасці Беларусі, доктар філасофіі і тэалогіі. З 1802-га — прафесар батанікі і заалогіі Віленскага ўніверсітэта. Вывучаў флору Беларусі і Літвы, карысныя выкапні (солі, торф) Беларусі. Заснавальнік батанічнага сада ў Вільні. У кнізе «Апісанне раслін у правінцы Вялікага Княства Літоўскага» даў характарыстыку шэрагу лекавых раслін Беларусі, Літвы і Польшчы з указаннем іх прымянення.

1911 год — нарадзіўся Вялянцін Іванавіч Гусеў, беларускі архітэктар, педагог, заслужаны архітэктар Беларусі.

1921 год — нарадзіўся Аляксандр Трафімавіч Сімураў, беларускі журналіст, пісьменнік, заслужаны работнік культуры Беларусі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1970 год — нарадзілася Леся Мікалаеўна Лют, беларуская артыстка аперэты. З 1991-га —

салістка Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра.

1856 год — нарадзіўся Роберт Эдвін Піры, амерыканскі палярны падарожнік, контр-адмірал. У 1892-м і 1895-м гадах на санях з сабакімі запрэжкамі перасёк Грэнландыю. У 1909-м дасягнуў Паўночнага полюса.

У гэты ж дзень нарадзіўся Зігмунд Фрэйд, аўстрыйскі ўрач-псіхіятр і псіхолог, заснавальнік псіханалізу. Аўтар работ «Тлумачэнне сну», «Татэм і табу» і іншых.

1961 год — нарадзіўся Джордж Клуні, амерыканскі кінаакцёр, рэжысёр, прадзюсар. Лаўрэат шматлікіх прэстыжных прэміяў у галіне кінамастацтва.

1986 год — у Савецкім Саюзе ўпершыню ў сусветнай практыцы быў здзейснены пільтаваны пералёт з адной арбітальнай станцыі «Мір» на іншую «Салют-7».

ЛЕАНАРДА ДА ВІНЧЫ:

«Дзе памірае надзея, там узнікае пустэча».

УСМІХНЕМСЯ

— Дзядуля Мікола веў здаровы спосаб жыцця. Кожную раніцу ён ездзіў на ровары.

— Ён ездзіў па піва!

— Але на ровары!

— А вы ведаеце, што французы кажуць, што з-за стала трэба выходзіць з лёгкім адчуваннем голаду?

— А вы што, француз?

— Не.

— Тады сядзім далей!

— Аксана, ты хоць бы раз запрасіла мяне з сабой запарчыць!

— Я не адпачываю з жатамі!

— Але ж твой муж!

— Ніякіх выключэнняў!

— Ты задаволены сваёй жонкай?

— Так. Адзінае, што магу сабе пажадаць — каб наступная была не горшая!

